

ΝΟΛΙΑ ΖΩΜΑΙ ΚΑΙ

Τεύχος

3

ΕΘΕΛΟΝΤΙΣΜΟΣ
ΑΛΛΗΛΕΓΓΥΗ
ΕΝΕΡΓΟΣ ΠΟΛΙΤΗΣ

Βιβλίο για τον μαθητή

δαμός

Ίδρυμα Λαμπράκη

ΙΣΝ/ΣΝΦ

ΙΔΡΥΜΑ ΣΤΑΥΡΟΣ ΝΙΑΡΧΟΣ
STAVROS NIARCHOS
FOUNDATION

Κοινωνικός Όμιλος
Α. Κ. Λαοκαρδία

Είμαστε
όλοι
Πολίτες

www.stavrosniarchos.gr

ΙΔΡΥΜΑ
ΜΠΙΣΣΕΣΑΚΗ

eea
grants

**ΝΟΙΑΖΟΜΑΙ ΚΑΙ ΔΡΩ
ΕΘΕΛΟΝΤΙΣΜΟΣ – ΑΛΛΗΛΕΓΓΥΗ – ΕΝΕΡΓΟΣ ΠΟΛΙΤΗΣ**

Βιβλίο για τον μαθητή

*Νοιάζομαι και δρω: Εθελοντισμός – Αλληλεγγύη – Ενεργός Πολίτης.
Βιβλίο για τον μαθητή*

Αθήνα 2015

Επιστημονική Ευθύνη: Σεβαστή-Σοφία Ανθοπούλου
Συγγραφή, Σύνθεση: Νίκος Γκόβας, Καλλιόπη Κύρδη
Φιλολογική Επιμέλεια: Αλέκα Πλακονούρη
Γραφιστική Επιμέλεια: Αντώνης Καπίρης – Tangram Creative Studio
Λογότυπο: we design
ISBN 978-618-82100-4-2
Εκδότης: Δεσμός Μη Κερδοσκοπικό Σωματείο και Ίδρυμα Λαμπράκη

Η παρούσα έκδοση αποτελεί μέρος του εκπαιδευτικού προγράμματος «Νοιάζομαι και Δρω», την πιλοτική φάση του οποίου υλοποίησε το Μη Κερδοσκοπικό Σωματείο Δεσμός (www.desmos.org) σε συνεργασία με το Ίδρυμα Λαμπράκη (www.lrf.gr) το ακαδημαϊκό έτος 2015-2016, σε 66 σχολεία σε όλες τις Περιφέρειες της Ελλάδος. Αποτελεί δε, προϊόν των συμπερασμάτων και της εσωτερικής και εξωτερικής αξιολόγησης της πιλοτικής φάσης.

Η δημιουργία του εκπαιδευτικού υλικού και η πιλοτική εφαρμογή σε 10 σχολεία στην Αττική, πραγματοποιήθηκε με επιχορήγηση κατά 90% από το Πρόγραμμα Επιχορήγησης ΜΚΟ στην Ελλάδα «Είμαστε όλοι Πολίτες», που εντάσσεται στο Χρηματοδοτικό Μηχανισμό του Ευρωπαϊκού Οικονομικού Χώρου Περιόδου 2009 – 2014. Η χρηματοδότηση προήλθε από την Ισλανδία, το Λιχτενστάιν και τη Νορβηγία. Διαχειριστής Επιχορήγησης του Προγράμματος είναι το Ίδρυμα Μποδοσάκη. Οι απόψεις που εκφράζονται στην παρούσα έκδοση είναι των συγγραφέων και δεν απηχούν απαραίτητα τις απόψεις του Χρηματοδοτικού Μηχανισμού του ΕΟΧ ή του Ίδρυματος Μποδοσάκη.

Ο Δεσμός συνεισέφερε με ίδια κεφάλαια σε ποσοστό 10% της ανωτέρω επιχορήγησης.

Η επέκταση της πιλοτικής εφαρμογής σε επιπλέον 56 σχολεία στις υπόλοιπες περιφέρειες της Ελλάδος, με σκοπό τη δημιουργία και ενδυνάμωση δικτύου σχολείων με άξονα την ενίσχυση της ενεργού κοινωνικής προσφοράς, πραγματοποιήθηκε με δωρεά από το Ίδρυμα Σταύρος Νιάρχος.

Όλες οι απόψεις/παροτρύνσεις/συμβουλές που διατυπώνονται στο εν λόγω εκπαιδευτικό υλικό δεν αποτελούν κατ' ανάγκη απόψεις των φορέων που υποστηρίζουν το πρόγραμμα ούτε συνιστούν εκ μέρους τους παρότρυνση ή συμβουλή απορρέουσα εκ του περιεχομένου του.

Το παρόν εκπαιδευτικό υλικό διανέμεται δωρεάν. Επιτρέπεται η αναδημοσίευση, η αναπαραγωγή, ολική, μερική ή περιληπτική ή η απόδοση κατά παράφραση ή διασκευή του περιεχομένου του βιβλίου με οποιονδήποτε τρόπο αποκλειστικά για εκπαιδευτικούς σκοπούς και υπό τον όρο ότι αναφέρονται οι συγγραφείς, εκδότες και δικαιούχοι λοιπών δικαιωμάτων πνευματικής ιδιοκτησίας επί του βιβλίου.

**ΕΘΕΛΟΝΤΙΣΜΟΣ
ΑΛΛΗΛΕΓΓΥΗ
ΕΝΕΡΓΟΣ ΠΟΛΙΤΗΣ**

Βιβλίο για τον μαθητή

Περιεχόμενα

Νοιάζομαι και δρω: εθελοντισμός, αλληλεγγύη, ενεργός πολίτης.....	9
Πρόλογος.....	12
Εθελοντισμός.....	13
Είναι εθελοντισμός.....	14
Σκέψου.....	16
Είναι δραστηριότητες εθελοντισμού;.....	17
Έχεις ωφεληθεί από τη δράση κάποιου εθελοντή;.....	24
Το Δίκτυο για τα Δικαιώματα του Παιδιού.....	25
Παιγνιοθήκες.....	26
Τα φαντάσματα του Ασπροπύργου.....	27
Σχολή Εφήβων Σαμαρειτών του Ελληνικού Ερυθρού Σταυρού.....	28
Βάλε τις δικές σου λεζάντες.....	30
Το δέντρο μου.....	32
Είμαι Πολίτης και όχι απλά κάτοικος.....	33
Αλληλεγγύη.....	35
Τα χέρια.....	36
Είναι αλληλεγγύη;.....	38
Σύνδεσμος Κοινωνικής Ευθύνης για Παιδιά και Νέους – Σ.Κ.Ε.Π.....	42
Δίκτυο Εθελοντισμού και Αλληλεγγύης για την Παιδεία «#tutor-pool».....	44
Κοινωνική Αλληλεγγύη από μαθητές.....	45
Παιδικό Πάρτι.....	46
Πήρε βρεφικό γάλα, έδωσε τον χρόνο της.....	47
«Είναι η πράξη που μετρά, όχι τα αποτελέσματα της πράξης».....	48
Ο παπά Στρατής από την Μυτιλήνη που ανοίγει την αγκαλιά του σε μετανάστες και ντόπιους.....	50
Φιλοξενία προσφύγων.....	50
Καλωσόρισμα.....	51
Δημιουργώντας μια Τράπεζα Τροφίμων.....	52
Κοινωνικό παντοπωλείο.....	53
Να σκέφτεσαι τους άλλους.....	54

Φιλανθρωπία.....	55
Φιλανθρωπική δράση.....	56
Φιλανθρωπία και εθελοντισμός.....	59
Ακτιβισμός.....	61
Κάτοικοι αναλαμβάνουν δράση.....	62
Ένα πάρκο στη γειτονιά.....	62
Βρες τις λέξεις.....	65
Νοιαζόμαστε; Ώρα για δράση.....	66
Κοινωνική κουζίνα.....	68
Ανθρώπινα δικαιώματα και δράσεις εθελοντισμού και αλληλεγγύης.....	71
Ένα σύνθημα και μια εκστρατεία (καμπάνια).....	72
Παιδιά σε κίνηση.....	74
Η Οικουμενική Διακήρυξη για τα Ανθρώπινα Δικαιώματα.....	76
Σχεδιάζοντας.....	81
Ένα πρόγραμμα κοινωνικής παρέμβασης και αλληλεγγύης.....	82
Μια καμπάνια (εκστρατεία) ενημέρωσης.....	83
Μια καμπάνια (εκστρατεία) συγκέντρωσης χρημάτων ή ειδών ανάγκης.....	85
Ένα πρόγραμμα εθελοντικής εργασίας-αλληλεγγύης.....	87
Τι εννοούμε.....	89
Εθελοντισμός.....	90
Φιλανθρωπία.....	92
Αλληλεγγύη.....	92
Ακτιβισμός.....	92
Ενεργός πολιτεότητα – Ενεργός πολίτης.....	93
Ομοιότητες και διαφορές των εννοιών.....	93
Πότε οι πράξεις αυτές ξεφεύγουν από τον στόχο τους.....	94
Τομείς εθελοντισμού και αλληλεγγύης.....	95
Παραδείγματα δομών αλληλεγγύης.....	95

Νοιάζομαι και δρω

Βιβλίο για τον μαθητή

Τεύχος

3

Νοιάζομαι και δρω: εθελοντισμός αλληλεγγύη ενεργός πολίτης

Τι είναι

Το **Νοιάζομαι και δρω: εθελοντισμός – αλληλεγγύη – ενεργός πολίτης** είναι εκπαιδευτικό υλικό κατάλληλο για αξιοποίηση σε όλο το φάσμα της σχολικής εκπαίδευσης.

Σκοπός του υλικού αυτού είναι αφενός η κατανόηση των εννοιών και της σημασίας του εθελοντισμού και της αλληλεγγύης, καθώς και της στενής σύνδεσής τους με την ιδιότητα του ενεργού πολίτη, αφετέρου η καλλιέργεια στάσεων στην κατεύθυνση της μεγαλύτερης κοινωνικής συμμετοχής και της συνειδητής ανάληψης πρωτοβουλιών για συγκεκριμένες δράσεις, ώστε τα παιδιά να «νοιάζονται και να δρουν».

Οι δράσεις εθελοντισμού και αλληλεγγύης αντιμετωπίζονται ως εκφράσεις της ενεργού πολιτειότητας και όχι ως «καλές πράξεις».

Τα μέρη

Το υλικό αποτελείται συνολικά από τρία τεύχη και έναν ιστότοπο:

- A) Τεύχος 1: *Νοιάζομαι και δρω: Εθελοντισμός – Αλληλεγγύη – Ενεργός Πολίτης Οδηγός για τον εκπαιδευτικό*
- B) Τεύχος 2: *Νοιάζομαι και δρω: Εθελοντισμός – Αλληλεγγύη – Ενεργός Πολίτης Δραστηριότητες – Ασκήσεις – Τεχνικές για τον εκπαιδευτικό*
- Γ) Τεύχος 3: *Νοιάζομαι και δρω: Εθελοντισμός – Αλληλεγγύη – Ενεργός Πολίτης Βιβλίο για τον μαθητή*
- Δ) Ιστότοπος: www.noiazomaikaidrw.gr

Στο τεύχος **Οδηγός για τον εκπαιδευτικό** αποσαφηνίζονται εν συντομία οι βασικές έννοιες, δίνεται έμφαση στη σχέση του εθελοντισμού με την ενεργό πολιτειότητα και την αλληλεγγύη, αναφέρονται παρεκκλίσεις και παρεκτροπές, κωδικοποιούνται τα χαρακτηριστικά μιας εθελοντικής δράσης και ενός εθελοντή, παρουσιάζονται τομείς και δομές εθελοντισμού και αλληλεγγύης και προτείνονται τρόποι και στάδια επεξεργασίας ενός προγράμματος στην τάξη για την κατανόηση του εθελοντισμού και της αλληλεγγύης, αλλά και για τον σχεδιασμό δράσεων.

Στο τεύχος **Δραστηριότητες – Ασκήσεις – Τεχνικές για τον εκπαιδευτικό** περιέχονται δραστηριότητες βιωματικού χαρακτήρα, που προτείνεται να υλοποιηθούν με τους μαθητές. Στόχος είναι η προσέγγιση των εννοιών του εθελοντισμού και της αλληλεγγύης, η κατανόησή τους, η επεξεργασία των χαρακτηριστικών τους και η διαφοροποίησή τους από άλλες, παρεμφερείς έννοιες, καθώς και η οργάνωση δράσεων κοινωνικής παρέμβασης. Στο πλαίσιο των δραστηριοτήτων παρουσιάζονται ποικίλες δομές εθελοντισμού και αλληλεγγύης.

Ο **Οδηγός για τον εκπαιδευτικό και οι Δραστηριότητες – Ασκήσεις – Τεχνικές για τον εκπαιδευτικό** συνοδεύονται από πηγές και βιβλιογραφία που αφορούν το σύνολο του υλικού.

Το **Βιβλίο για τον μαθητή** περιέχει δραστηριότητες για την κατανόηση και αποσαφήνιση των εννοιών. Μέσα από τις δραστηριότητες αυτές προκύπτουν τα βασικά χαρακτηριστικά κάθε έννοιας και οι μεταξύ τους διαφοροποιήσεις. Επίσης, περιγράφονται τα βήματα για τον σχεδιασμό μιας δράσης. Στη συνέχεια είναι συγκεντρωμένοι οι ορισμοί και τα χαρακτηριστικά των βασικών εννοιών που εξετάζονται στο σύνολο του εκπαιδευτικού υλικού.

Στον ιστότοπο www.noiazomaikaidrw.gr περιέχεται το σύνολο του υλικού, επιπλέον διαδραστικές δραστηριότητες για τους μαθητές, σύνδεσμοι για άλλα εκπαιδευτικά υλικά, τα οποία μπορεί να αξιοποιήσει ο εκπαιδευτικός, σύνδεσμοι για φορείς και δομές εθελοντισμού και αλληλεγγύης, καθώς και σχετικές δραστηριότητες, που υλοποιούνται από σχολικές ομάδες.

Πώς χρησιμοποιείται

Το εκπαιδευτικό υλικό είναι οργανωμένο με τρόπο ώστε να μπορεί ο εκπαιδευτικός να αντλεί ιδέες και στοιχεία για να σχεδιάζει ο ίδιος κάθε ενότητα ή τις δραστηριότητες. Δεν πρόκειται δηλαδή για ένα σχολικό εγχειρίδιο με γραμμική εξέλιξη, αλλά για ένα ευέλικτο υλικό, που μπορεί να το διαχειριστεί ο εκπαιδευτικός αξιοποιώντας όποιες και όσες ενότητες και δραστηριότητες επιλέγει, με όποια σειρά θεωρεί κατάλληλη, ανάλογα με τον χρόνο που διαθέτει, τα ενδιαφέροντα, τις εμπειρίες και την ηλικία των μαθητών του.

Κάθε τεύχος είναι αυτοτελές, αλλά και τα τέσσερα μέρη του εκπαιδευτικού υλικού αλληλοσυμπληρώνονται και έχουν οργανική σχέση μεταξύ τους. Στις ενότητες του πρώτου τεύχους αντιστοιχούν ενότητες του δεύτερου τεύχους με δραστηριότητες. Αντίστοιχες δραστηριότητες περιέχονται στο βιβλίο του μαθητή. Συμπληρωματικό υλικό μπορεί να αντληθεί από τον ιστότοπο. Καλό είναι ο εκπαιδευτικός, κατά τη διαπραγμάτευση κάθε ενότητας, να διατρέχει και τα τρία τεύχη, καθώς και τις παραπομπές στον ιστότοπο, ώστε να τα αξιοποιεί συνδυαστικά.

Οι πηγές και τα παραδείγματα

Ένα μέρος του υλικού στηρίχτηκε σε ανάλογα εκπαιδευτικά υλικά από την Ελλάδα και το εξωτερικό. Οι κύριες πηγές αναφέρονται στη βιβλιογραφία.

Οι φορείς και οι δομές που αναφέρονται στο υλικό έχουν επιλεγεί ενδεικτικά, για να αναδειχτεί η ποικιλομορφία των τομέων στους οποίους υλοποιούνται δράσεις εθελοντισμού και αλληλεγγύης. Ο εκπαιδευτικός μπορεί να χρησιμοποιήσει παραδείγματα φορέων και δομών που θα επιλέξει ο ίδιος, αλλά και να δώσει έμφαση σε τοπικές πρωτοβουλίες.

Στο παρόν υλικό η λέξη *μαθητής* αναφέρεται σε μαθητές και μαθήτριες και η λέξη *εκπαιδευτικός* σε εκπαιδευτικούς και των δύο φύλων. Το αρσενικό γραμματικό γένος χρησιμοποιείται αποκλειστικά για πρακτικούς λόγους

Η συγγραφική ομάδα
Μάρτιος 2015

Πρόλογος

Το τεύχος *Βιβλίο για τον μαθητή* απευθύνεται σε μαθητές Δημοτικού και Γυμνασίου και αποτελείται από επτά ενότητες:

Στις ενότητες αυτές περιλαμβάνονται ασκήσεις και δραστηριότητες για την κατανόηση των εννοιών, παρουσιάζονται απλοί ορισμοί και χαρακτηριστικά, παραδείγματα μορφών και δομών εθελοντισμού και αλληλεγγύης, καθώς και οδηγίες για τον σχεδιασμό δράσεων.

Περισσότερα και αναλυτικότερα παραδείγματα, δραστηριότητες και πηγές περιλαμβάνονται στα άλλα δύο τεύχη και στον ιστότοπο του ομώνυμου υλικού.

Για τον μαθητή

Το βιβλίο αυτό θα σε βοηθήσει να καταλάβεις τι είναι ο εθελοντισμός και η αλληλεγγύη, ποια είναι η διαφορά τους από τη φιλανθρωπία, ποια είναι η σχέση τους με τα ανθρώπινα δικαιώματα. Πόσο σημαντικό ρόλο έχουν για τη βελτίωση της ζωής όλων μας, καθώς και για την αρμονική συμβίωση των ανθρώπων.

Θα διαβάσεις μικρές ιστορίες, θα δεις φωτογραφίες, αφίσες και έργα τέχνης, που θα σε βοηθήσουν να σκεφτείς και να αποφασίσεις πώς θα μπορούσες να συμβάλεις, πού και τι θα μπορούσες να προσφέρεις για να γίνει καλύτερος ο κόσμος μας. Να συζητήσεις με τους συμμαθητές σου και να προγραμματίσεις μαζί τους δράσεις. Να καταλάβεις ότι η συμμετοχή όλων μας μπορεί να συμβάλει σε μια πιο δίκαιη κοινωνία.

Εθελοντισμός

Η προσφορά έργου ή υπηρεσίας που αναλαμβάνει το άτομο μεμονωμένα ή σε μια ομάδα με αίσθημα ευθύνης και ελεύθερη βούληση, χωρίς να περιμένει ή να απαιτεί ανταμοιβή σε χρήμα ή άλλου είδους αντάλλαγμα, με σκοπό τη βοήθεια προς τον συνάνθρωπο και την κοινωνία ευρύτερα.

Είναι εθελοντισμός

Όταν υπάρχει μια ανάγκη
Όταν συμβαίνει μια καταστροφή
Όταν κάτι γύρω μας μπορεί να γίνει καλύτερο.

Όταν χρειάζεται να γίνει κάποια πράξη...

για το καλό πολλών ανθρώπων
για τη βελτίωση της ζωής τους
για να βοηθηθούν κάποιοι που αντιμετωπίζουν δυσκολίες
για την προστασία των ζώων
για την προστασία της φύσης
για να ομορφύνει ένας χώρος
για να γίνει μια εκδήλωση...

... Τότε υπάρχουν άνθρωποι
που νοιάζονται
που παίρνουν την πρωτοβουλία
που συμμετέχουν σε πρωτοβουλίες ομάδων
που αφιερώνουν τον ελεύθερο χρόνο τους
που αναλαμβάνουν δράση.

Χωρίς αμοιβή, χωρίς άλλο όφελος εκτός από την ικανοποίησή τους
να συμβάλουν σε κάτι που είναι καλό για όλους.
Επειδή πιστεύουν ότι είναι καλό να προσφέρουν,
να μοιράζονται με άλλους, που βρίσκονται σε δύσκολη θέση,
τις γνώσεις τους, τη δύναμή τους, όσα μπορούν να κάνουν καλά.
Επειδή πιστεύουν ότι έτσι ο κόσμος γίνεται καλύτερος για όλους.
Επειδή γνωρίζουν ότι όλοι μπορεί να βρεθούμε σε ανάγκη
και τότε να χρειαστούμε συμπαράσταση.

Οι άνθρωποι αυτοί είναι εθελοντές. Η δράση τους είναι ο εθελοντισμός.

Ο εθελοντισμός είναι μια δραστηριότητα που αναλαμβάνεις με τη δική σου θέληση για να βοηθήσεις σε καταστάσεις όπου υπάρχει ανάγκη.

Δεν αμείβεσαι για τη δραστηριότητά σου με χρήματα, αλλά ούτε με κάποιον άλλο τρόπο. Στον εθελοντισμό αναλαμβάνεις τη δέσμευση προς αυτόν που βοηθάς, να προσφέρεις υποστήριξη για όσο χρόνο χρειάζεται, αξιοποιώντας τον δικό σου ελεύθερο χρόνο, τις ικανότητές σου, τις γνώσεις σου. Μέσα από την εθελοντική δραστηριότητα μπορεί να αποκτήσεις νέες γνώσεις, φίλους, εμπειρίες, που θα σε βοηθήσουν στη ζωή σου.

Δεν είναι εθελοντισμός

- Αν για τη δράση σου περιμένεις ανταμοιβή ή σου έχουν υποσχεθεί κάποιο οικονομικό ή άλλο όφελος.
- Αν προσφέρεις τη δραστηριότητα αυτή στην οικογένειά σου.
- Αν από τη δική σου εθελοντική δραστηριότητα γίνεται διαφήμιση ή υπάρχει εμπορικό όφελος για κάποια επιχείρηση ή κάποιον επαγγελματία.

Πηγή: http://clic.det.nsw.edu.au/student_volunteering/students_commitment.htm
(ελεύθερη μετάφραση)

Οι μαθητές του Δημοτικού Σχολείου Ροδοτοπίου φτεύουν τον προαύλιο χώρο.
Εβδομάδα Εθελοντισμού, Let's do it Greece.

Σκέψου

Έχεις κάνει κάποια δράση που θα τη χαρακτήριζες εθελοντισμό;

.....

.....

.....

.....

.....

Ξέρεις κάποια τέτοια δράση που έχουν αναλάβει άλλοι; Γράψε λίγα λόγια γι' αυτό.

.....

.....

.....

.....

.....

Έχεις γνωρίσει κάποιον εθελοντή; Αν ναι, ποια είναι η εθελοντική δράση που προσφέρει;

.....

.....

.....

.....

.....

Σκέψου έναν ενδιαφέροντα τρόπο να παρουσιάσεις στους άλλους (γονείς, φίλους, συμμαθητές) μια εθελοντική δράση που γνωρίζεις και ετοίμασε την παρουσίασή σου.

.....

.....

.....

.....

.....

Είναι δραστηριότητες εθελοντισμού;

Διάβασε τις ιστορίες που ακολουθούν.

Σε ποιες περιπτώσεις πρόκειται για εθελοντικές δραστηριότητες; Σε ποιες όχι;

Γράψε τα επιχειρήματά σου. Συμβουλέψου τον ορισμό του εθελοντισμού στις σελίδες 14-15 και 90.

Οι μαθητές του Α1 του γειτονικού γυμνασίου αποφάσισαν να φτιάξουν στο πάρκο φωλιές για τα πουλιά. Δεσμεύτηκαν να τις φροντίζουν τακτικά και όλο τον χειμώνα να τοποθετούν τροφή για τα πουλιά.

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

Η Ζωή ανέλαβε να ταΐζει τις γάτες που ζουν στην αυλή. Οι γονείς της υποσχέθηκαν πως αν για δύο μήνες τηρήσει τη δέσμευσή της, θα της αγοράσουν το παιχνίδι που έχει ζητήσει.

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

Στο σχολείο υπάρχει ένας μικρός κήπος. Οι μαθητές της Ε΄ τάξης πήραν την πρωτοβουλία να φυτέψουν μερικά λουλούδια. Πότισαν μια δυο φορές, όμως στη συνέχεια τον παράτησαν. Κανείς δεν προλαβαίνει να τον ποτίσει, αφού το διάλειμμα είναι για παιχνίδι και στο σχολασμα όλοι βιάζονται να φύγουν.

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

Εθελοντές της Ελληνικής Ορνιθολογικής Εταιρείας (Φωτ. Λένα Βορδογιάννη).

Το σχολείο της Αναστασίας έχει μια μεγάλη βιβλιοθήκη με 1.500 βιβλία για παιδιά. Οι εκπαιδευτικοί έχουν φροντίσει να υπάρχει μια γωνιά ανάγνωσης με μαξιλάρια και δύο καναπέδες, για να μπορούν τα παιδιά του σχολείου να διαβάζουν ευχάριστα στον χώρο της. Ανοίγουν τη βιβλιοθήκη στο μεγάλο διάλειμμα, για να μπορούν τα παιδιά να δανείζονται βιβλία. Όμως ο χρόνος αυτός δεν είναι αρκετός.

Ο σύλλογος γονέων πήρε την πρωτοβουλία να ανοίγει τη βιβλιοθήκη δύο απογεύματα τη βδομάδα, ώστε να έρχονται όσα παιδιά θέλουν να διαβάζουν ή να δανείζονται βιβλία. Μερικά παιδιά αποφάσισαν να βοηθούν: να τακτοποιούν τα βιβλία στις θέσεις τους και να βοηθούν τα μικρότερα παιδιά στον δανεισμό.

Οι γονείς έκαναν ένα παζάρι και συγκέντρωσαν χρήματα για την αγορά καινούριων βιβλίων. Τα παιδιά και οι εκπαιδευτικοί βοήθησαν στο παζάρι και επέλεξαν τα βιβλία.

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

Τεύχος

3

Οι βροχές του χειμώνα κατέστρεψαν τον πλακόστρωτο δρόμο που οδηγούσε στην πηγή του χωριού. Όσοι ήθελαν να πάρουν νερό από την πηγή έπρεπε να κάνουν τώρα διπλάσιο δρόμο από ένα δύσκολο μονοπάτι.

Τα μέλη του πολιτιστικού συλλόγου του χωριού πήραν την πρωτοβουλία να φτιάξουν ξανά τον πλακόστρωτο δρόμο. Δύο φορές τον χρόνο τον ελέγχουν καλά, και αν υπάρχουν ζημιές, τις διορθώνουν.

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

Δύο μητέρες και ένας πατέρας αποφάσισαν να βοηθούν καθημερινά στη διανομή του φαγητού που στέλνει ο δήμος στο σχολείο για τα παιδιά των οικογενειών που έχουν μεγάλες οικονομικές δυσκολίες.

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

Οι περισσότεροι καθηγητές αποφάσισαν να κάνουν μία ώρα μάθημα μετά το σχολάσμα στα παιδιά από οικογένειες μεταναστών που δεν γνωρίζουν ακόμη καλά τα ελληνικά.

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

Ο Γιάννης πήρε μέρος εθελοντικά, χωρίς να πληρωθεί, σε μια διαφήμιση για ελληνικά γιαούρτια.

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

Η Ελένη δήλωσε ότι θα βοηθήσει εθελοντικά στο φεστιβάλ, φτάνει να της δώσουν την καλύτερη θέση στη συναυλία.

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

Ο Νίκος δουλεύει εθελοντικά σε ένα οδοντιατρείο κάθε απόγευμα: σπκώνει το τηλέφωνο, κλείνει τα ραντεβού, εισπράττει την αμοιβή του γιατρού, κόβει τις αποδείξεις. Ο οδοντίατρος υποσχέθηκε ότι αν κάνει καλά τη δουλειά του και δεν λείψει ποτέ, μπορεί να τον προσλάβει ως υπάλληλο με αμοιβή.

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

Η Εσρά, ο Παύλος, η Όλγα και ο Άρμπεν βοήθησαν δύο αθλητές των Παραολυμπιακών Αγώνων σε ό,τι χρειάστηκαν όσο καιρό έμειναν στην Αθήνα για τους αγώνες. Τους συνόδευσαν στις εξόδους τους, όταν κάποιος τους μιλούσε, μετέφραζαν στα αγγλικά, τους βοηθούσαν να κινηθούν με τα καρότσια τους.

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

**Στο σχολείο ανακοίνωσαν ότι αύριο οι Β΄ και Γ΄ τάξεις
θα πάνε υποχρεωτικά για δενδροφύτευση.**

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

**Η Έλενα έχει πάρει την πρωτοβουλία κάθε Σάββατο
να βοηθάει στην ταβέρνα της οικογένειάς της χωρίς να αμείβεται.**

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

Έχεις ωφεληθεί από τη δράση κάποιου εθελοντή;

Για παράδειγμα: Σε βοήθησε κάποιος χωρίς αμοιβή στα μαθήματα; Έδωσε κάποια εθελοντική οργάνωση υλικό για το σχολείο σου; Κάθισες στη σκιά ενός δέντρου που φύτεψαν εθελοντές; Πήρες μέρος σε δραστηριότητες και παιχνίδια που οργάνωσαν εθελοντές στη γειτονιά σου

Αν ναι, γράψε λίγα λόγια γι' αυτό.

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

«Χορεύουμε με αφορμή ένα βιβλίο», Δίκτυο για τα Δικαιώματα του Παιδιού.

Το Δίκτυο για τα Δικαιώματα του Παιδιού

Το Δίκτυο για τα Δικαιώματα του Παιδιού ιδρύθηκε το 2004 με στόχο την ευαισθητοποίηση και την παρέμβαση στα προβλήματα που αφορούν τα Δικαιώματα του Παιδιού. Τα μέλη του είναι εκπαιδευτικοί, γονείς, καθηγητές πανεπιστημίου, συγγραφείς, καλλιτέχνες και παιδιά που δρουν εθελοντικά μέσα και έξω από το σχολείο.

«Αυτό που μπορούμε να κάνουμε καθένας μόνος είναι ασφαλώς σημαντικό, αλλά όταν συγκρίνεται με τις συνολικές ανάγκες που υπάρχουν σε έναν χώρο, φαίνεται ανεπαρκές να λύσει το πρόβλημα και μας προκαλεί άγχος. [Όλοι μαζί μπορούμε να] μοιραστούμε την ευαισθησία, την τρυφερότητα, τη διάθεση προσφοράς, τον προβληματισμό, την πίστη μας στην κοινωνική αλληλεγγύη και, το κυριότερο, [μπορούμε] να τα μετατρέψουμε σε πράξη και αποτέλεσμα».

Από τον Οκτώβριο του 2012 λειτουργεί στην Αθήνα το «Εργαστήρι Πολιτισμού» για παιδιά. Είναι ένας χώρος ανοιχτός για όλα τα παιδιά της γειτονιάς, και όχι μόνο. Διαθέτει μεγάλη παιδική δανειστική βιβλιοθήκη, υπολογιστές, παιχνίδια κ.ά. Το καθημερινό πρόγραμμα περιλαμβάνει δημιουργικές ομάδες, ομάδες ανάγνωσης, καλλιτεχνικές δραστηριότητες, web-radio, βοήθεια σε μαθήματα, διδασκαλία ξένων γλωσσών κ.ά. Κάθε Σάββατο γίνονται δημιουργικές εκδηλώσεις, επισκέψεις σε χώρους πολιτισμού, αλλά και ψυχαγωγικοί περίπατοι. Όλες οι δραστηριότητες προσφέρονται δωρεάν, με τη βοήθεια εθελοντών.

Το Δίκτυο για τα Δικαιώματα του παιδιού στηρίζεται στη γνώμη και στις επιθυμίες των παιδιών:

Εσύ τι δραστηριότητες θα ήθελες να προτείνεις;

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

Παιγνιοθήκες

Η Ελληνική Εταιρεία Παιγνιοθήκης ιδρύθηκε από μια ομάδα εθελοντριών. Σκοπός της είναι η λειτουργία παιγνιοθηκών για παιδιά και έφηβους με ειδικές ανάγκες. Οι παιγνιοθήκες είναι χώροι με προσεκτικά επιλεγμένα παιχνίδια. Παιδιά και νέοι με ειδικές ανάγκες έρχονται σε επικοινωνία με τα υπόλοιπα παιδιά της γειτονιάς, παίζουν, αναπτύσσουν τις δεξιότητές τους, πλουτίζουν τις γνώσεις τους και το λεξιλόγιό τους. Όλα τα παιδιά μαθαίνουν να σέβονται τις διαφορές. Οι παιγνιοθήκες βοηθούν παιδιά με ειδικές ανάγκες να ενταχθούν στην κοινωνική ζωή. Τα παιδιά μπορούν να δανείζονται τα παιχνίδια στο σπίτι τους.

Πηγή: <http://www.disabled.gr/elliniki-eteria-pegniothikis>

Σκέψου και γράψε τι χρειάζεται για να οργανώσεις μια παιγνιοθήκη στη γειτονιά σου (χώρος, παιχνίδια, εθελοντές κ.ά.) και με ποιους θα πρέπει να συνεργαστείς.

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

Ομάδα Zumba παιδιών και νέων με νοητική υστέρηση. Γέφυρα Ζωής ΑμεΑ Δυτικού Τομέα.

Τα φαντάσματα του Ασπρούργου

Είναι μια ομάδα εθελοντών που σώζουν και περιποιούνται αδέσποτα και κακοποιημένα ζώα από τους δρόμους της περιοχής του Ασπρούργου (Αττικής). Πολλά από τα ζώα καταλήγουν στους δρόμους και τους σκουπιδότοπους γιατί οι ιδιοκτήτες τους τα εγκαταλείπουν εκεί. Κάθε Σάββατο οι εθελοντές μαζεύονται στην περιοχή και προσφέρουν τροφή, ιατρική βοήθεια και φροντίδα σε ζώα που βρίσκουν στον δρόμο. Τα ζώα που βρίσκουν χτυπημένα ή βασανισμένα τα μεταφέρουν σε κτηνιατρική κλινική. Προσπαθούν να δώσουν για υιοθεσία όσο περισσότερα μπορούν. Εκτός από τη φροντίδα, οι εθελοντές τους προσφέρουν αγάπη και χάρη και έχουν δώσει ονόματα σε όλα τα ζώα.

Σίτιση αδέσποτων «Φαντασμάτων του Ασπρούργου».

Γιατί νομίζεις ότι η ομάδα αυτή έχει το όνομα «Φαντάσματα του Ασπρούργου»;

.....

.....

Γράψε τρεις δραστηριότητες που θα μπορούσες να οργανώσεις για να βοηθήσεις τα «Φαντάσματα του Ασπρούργου».

.....

.....

.....

.....

Σχολή Εφήβων Σαμαρειτών του Ελληνικού Ερυθρού Σταυρού

Τεύχος

3

Θυμάσαι όταν κήκες από τον ήλιο ή όταν κατά λάθος ακούμπησες το αναμμένο μάτι της κουζίνας; Τότε κάποιος σου έβαλε στο δέρμα γιαούρτι, ντομάτες ή παγάκια, ή ακόμα και οδοντόκρεμα!

Νόμιζες ότι γνώριζε τις σωστές πρώτες βοήθειες;

Ε, λοιπόν αυτές δεν ήταν οι σωστές πρώτες βοήθειες, και μάλιστα με αυτές τις ενέργειες κινδύνεψες με μόλυνση, αλλεργική αντίδραση ή και επιδείνωση του εγκαύματος!

[...]

Θυμάσαι όταν παραλίγο να πνιγείς από ένα σταφύλι ή όταν τρώγοντας βιαστικά σου «έκατσε» στον λαιμό ένα κομμάτι τροφής;

Τότε σου είπαν να κοιτάξεις ψηλά «ο νονός, ο νονός»;

Ευτυχώς όμως εσύ έβηξες και κάποιος που γνώριζε σε χτύπησε στην πλάτη και το σταφύλι πετάχτηκε έξω από το στόμα σου!

Ευτυχώς, γιατί εάν κοιτούσες και έψαχνες «τον νονό», έπειτα από λίγο ίσως δεν θα μπορούσες να αναπνεύσεις και το πρόβλημα θα ήταν πολύ πιο σοβαρό!

Λοιπόν θα μπορούσαμε να βρούμε πολλά παραδείγματα λιγότερο ή περισσότερο σοβαρά, αλλά το θέμα δεν είναι να γελάμε με τα επικίνδυνα για την υγεία μας λάθη, αλλά να εκπαιδευτούμε για να μην τα ξανακάνουμε!

Η Σχολή Εφήβων Σαμαρειτών του Ελληνικού Ερυθρού Σταυρού αφορά αγόρια και κορίτσια από 12 έως και 15 ετών, μαθητές Γυμνασίου, που επιθυμούν να γίνουν ενεργά μέλη της κοινωνίας, ενεργοί Εθελοντές του Ελληνικού Ερυθρού Σταυρού και να αποκτήσουν πολύτιμες και μοναδικές γνώσεις, εμπειρίες και φίλους μέσα από ένα μοναδικό εκπαιδευτικό πρόγραμμα, που περιλαμβάνει θεωρητικά και πρακτικά μαθήματα, όπως Ατομική Ασφάλεια και Προστασία, Αγωγή Υγείας, Πρώτες Βοήθειες, Καρδιοαναπνευστική Αναζωογόνηση (συμπιέσεις στον θώρακα και αναπνοές διάσωσης σε κάποιον που δεν αναπνέει), Πρόληψη καταστροφών, Επιβίωση στη φύση κ.ά.), εκπαιδευτικές εκδρομές και ενεργό συμμετοχή σε εθελοντικές δράσεις πολιτισμού, προστασίας του περιβάλλοντος κ.ά.

Η Σχολή έχει διετή διάρκεια και προβλέπονται 2 ώρες μαθημάτων την εβδομάδα.

ΕΛΛΗΝΙΚΟΣ ΕΡΥΘΡΟΣ ΣΤΑΥΡΟΣ

Τομέας Κοινωνικής
Πρόνοιας.
Σεισμός Κεφαλονιάς 2014.

Τομέας Σαμαρειτών,
Διασωστών
και Ναυαγοσωστών
Σχολή Αυτοδυτών-
Ναυαγοσωστών.

Τομέας Σαμαρειτών,
Διασωστών
και Ναυαγοσωστών
Ομάδα Διάσωσης,
Σύνταγμα, Αθήνα 2011.

Όλα τα μαθήματα γίνονται από Εθελοντές Εκπαιδευτές Πρώτων Βοηθειών και Καρδιοαναπνευστικής Αναζωογόνησης του Ελληνικού Ερυθρού Σταυρού, του Ευρωπαϊκού Συμβουλίου Αναζωογόνησης (ERC), από Διεθνείς Εκπαιδευτές Ναυαγοσωστικής του Ελληνικού Ερυθρού Σταυρού και της Διεθνούς Ναυαγοσωστικής Ομοσπονδίας (ILS) και Διασώστες του Ελληνικού Ερυθρού Σταυρού.

Ελληνικός Ερυθρός Σταυρός, εκτενές απόσπασμα,
http://www.samarites.gr/?section=785&language=el_GR

Εσένα τι θα σου άρεσε να μάθεις; Πού θα μπορούσες να το προσφέρεις εθελοντικά;

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

Σαμαρείτης:

άνθρωπος καλός, πάντοτε πρόθυμος να πράξει το καλό.

Το Διεθνές Κίνημα Ερυθρού Σταυρού και Ερυθράς Ημισελήνου
δημιουργήθηκε το 1863 για την παροχή βοήθειας
χωρίς διάκριση στους τραυματίες του πεδίου της μάχης.

Τεύχος

3

Βάλε τις δικές σου λεζάντες

1

.....

2

.....

3

.....

4

.....

Το δέντρο μου

Τεύχος

3

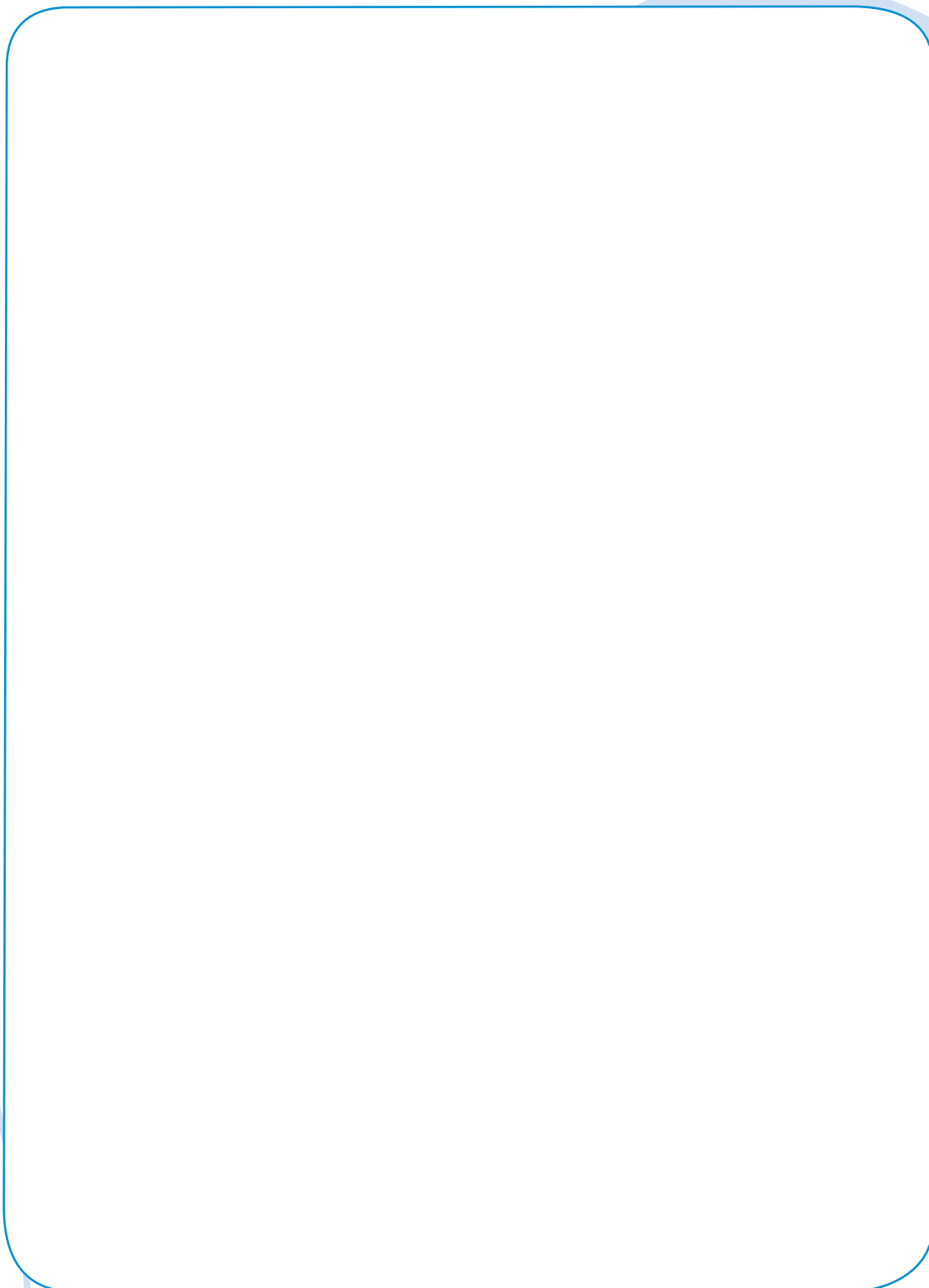
Σχεδίασε ένα δέντρο με ρίζες και κλαδιά.

Τι όφελος έχεις από τη συμμετοχή σου σε κάποια εθελοντική δράση;

Σκέψου όσο περισσότερες λέξεις μπορείς για το θέμα και γράψ' τις στα κλαδιά του δέντρου.

Τι προσφέρεις σε άλλους (άτομα ή περιβάλλον) με τη συμμετοχή σου;

Σκέψου όσο περισσότερες λέξεις μπορείς για το θέμα και γράψ' τις στις ρίζες του δέντρου.

Είμαι Πολίτης και όχι απλά κάτοικος

Το «Είμαι Πολίτης και όχι απλά κάτοικος» είναι ένα πρόγραμμα εθελοντισμού για την προστασία του αστικού περιβάλλοντος στην πόλη της Θεσσαλονίκης και πραγματοποιείται από τον Σεπτέμβριο του 2011 από τη ΧΑΝΘ (Χριστιανική Ένωση Νέων Θεσσαλονίκης) σε συνεργασία με την Αντιδημαρχία Περιβάλλοντος, Ποιότητας Ζωής και Ελευθέρων Χώρων του Δήμου Θεσσαλονίκης.

Στόχος του είναι η ενεργοποίηση κάθε μικρού ή μεγάλου κατοίκου της Θεσσαλονίκης για την προστασία του αστικού περιβάλλοντος, την ανάδειξη των τυχόν προβλημάτων, αλλά και την ανάληψη πρωτοβουλιών για τη φροντίδα του.

Πηγή: ΧΑΝΘ (Χριστιανική Ένωση Νέων Θεσσαλονίκης),
<http://www.ymca.gr/gine-ethelontis/ethelontismos/programs/>

Σε ποια πόλη πραγματοποιείται αυτό το πρόγραμμα εθελοντικής δράσης;

.....

Τι μπορεί να σημαίνει «αστικό περιβάλλον»;
Το «άστυ» είναι μια αρχαία ελληνική λέξη που σημαίνει πόλη.

.....

Τι είδους εθελοντικές δράσεις μπορεί να σκεφτείς
για την προστασία του αστικού περιβάλλοντος;

.....

Γράψε τις σκέψεις σου για τη φράση «Είμαι πολίτης και όχι απλά κάτοικος».

.....

Νοιάζομαι και δρω

Βιβλίο για τον μαθητή

Τεύχος

3

Φωτογραφίες σελίδων 30, 31

Φωτ.1: Ναυτικός Όμιλος Ραφήνας «Αλκυών». Εθελοντικός καθαρισμός παραλίας.

Φωτ.2: Ατενistas, πολίτες της Αθήνας.

Φωτ.3: Ελληνικός Ερυθρός Σταυρός, Τομέας Σαμαρειτών, Διασωστών και Ναυαγοσωστών Πυρκαγιές Αττικής, 2007.

Φωτ.4: Αποστολή Άνθρωπος. Εθελόντρια παιδίατρος σε εμβολιαστική δράση παιδιών της μουσουλμανικής μειονότητας στον νομό Ξάνθης.

Αλληλεγγύη

Όταν διαπιστώνεις ότι γύρω σου υπάρχουν άνθρωποι που αντιμετωπίζουν δυσκολίες.

Όταν νοιάζεσαι για τους άλλους και τις δυσκολίες τους.

Όταν αποφασίζεις να δράσεις και να τους συμπαρασταθείς.

Αν πιστεύεις

ότι όλοι οι άνθρωποι είναι ίσοι

ότι τα προβλήματα που αντιμετωπίζει μια ομάδα ανθρώπων

είναι προβλήματα όλης της κοινωνίας

ότι ο κόσμος γίνεται καλύτερος αν ο ένας συμπαραστέκεται στον άλλο

ότι η δράση σου και η δράση όλων μπορεί να κάνει τη διαφορά...

... τότε δρας από αλληλεγγύη.

Τότε συμπαραστέκεσαι, μιλάς, δρας εθελοντικά,

γιατί διεκδικείς μια δίκαιη κοινωνία.

Τα χέρια

Έργο του Viktor Koen στο πλαίσιο του The Philanthropy Poster Project, «Λέξεις και Εικόνες Προσφοράς από το School of Visual Arts της Νέας Υόρκης», Ίδρυμα Σταύρος Νιάρχος / 3ο Ετήσιο Διεθνές Συνέδριο για την Κοινωνική Δράση.

Παρατήρησε την εικόνα της προηγούμενης σελίδας. Τι συμβαίνει;
Γράψε ποιες σκέψεις σου φέρνει στον νου.

***Κανείς άνθρωπος δεν είναι μόνος του ένα νησί ξεχωριστό, με αυτάρκεια·
κάθε άνθρωπος είναι ένα κομμάτι της στεριάς...***

(στίχος του Άγγλου ποιητή Τζον Ντόουν, 1573-1631, *Διαλογισμός XVII*)

Γράψε ποιες σκέψεις σου φέρνει στον νου το απόσπασμα αυτό.
Συνδύασε τον στίχο με το προηγούμενο σκίτσο.

Είναι αλληλεγγύη;

Διάβασε τις ιστορίες που ακολουθούν.

Σε ποιες περιπτώσεις πρόκειται για δραστηριότητες αλληλεγγύης;

Σε ποιες όχι; Γράψε τα επιχειρήματά σου.

Τα μέλη ενός θιάσου αποφάσισαν να αφιερώσουν τις εισπράξεις από μια παράστασή τους για να αγοράσουν τρόφιμα για οικογένειες ανέργων. Παράλληλα προσκάλεσαν τις οικογένειες αυτές να παρακολουθήσουν δωρεάν την παράσταση και στη συνέχεια να πιουν παρέα καφέ και χυμούς και να κουβεντιάσουν.

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

Στην αφίσα του μουσικού συγκροτήματος «Χρωματιστές νότες» γράφει ότι η συναυλία γίνεται ως ένδειξη αλληλεγγύης στους άνεργους της πόλης. Η συναυλία είχε μεγάλη επιτυχία. Τα μέλη του συγκροτήματος μοιράστηκαν ισότιμα τα χρήματα από τις εισπράξεις.

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

Οι μαθητές του λυκείου παρατήρησαν ότι δίπλα στο σχολείο υπήρχε ένα μεγάλο κτήμα με πορτοκαλιές γεμάτες πορτοκάλια. Ζήτησαν από τον ιδιοκτήτη να μαζέψουν τα πορτοκάλια και να τα μοιράσουν σε οικογένειες ανέργων. Ο ιδιοκτήτης τους έδωσε συχαρητήρια και τους είπε ότι μπορούν να τα μαζέψουν, να τα μοιράσουν και να του δώσουν μόνο 10 λεπτά για κάθε κιλό, αφού ήταν για καλό σκοπό.

.....

.....

.....

.....

.....

.....

Αγρότες από την Κόρινθο, όταν έμαθαν ότι σε σχολεία της Αθήνας υπήρχαν παιδιά που δεν είχαν στα σπίτια τους αρκετό φαγητό, συνεννοήθηκαν με τους συλλόγους γονέων τριών από αυτά τα σχολεία και κάθε βδομάδα έστελναν καφάσια με τα προϊόντα τους, για να μοιραστούν στις οικογένειες που αντιμετώπιζαν μεγάλες οικονομικές δυσκολίες.

.....

.....

.....

.....

.....

.....

Οι μαθητές και οι γονείς πέντε νηπιαγωγείων συγκεντρώνουν πλαστικά καπάκια. Γιατί; Έμαθαν ότι αν συγκεντρώσουν 4.000 κιλά καπάκια, μπορούν να τα ανταλλάξουν με ένα αναπηρικό καρότσι με καλούς μηχανισμούς. Θα δώσουν το καρότσι στον ανάπηρο πατέρα ενός συμμαθητή τους, για να μπορεί να κινείται με ευκολία στην πόλη.

.....

.....

.....

.....

.....

.....

Η κυρία Θεοδώρα κάθε μέρα συναντά έναν άνθρωπο που στέκεται στην είσοδο του μετρό και λέει πως δεν έχει χρήματα για το φαγητό του. Αν και σκέφτεται ότι είναι ένας ζητιάνος που δεν προσπάθησε να βρει δουλειά, τον λυπάται και του δίνει λίγα λεπτά.

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

Οι καθηγήτριες αγγλικών του γυμνασίου αποφάσισαν, μετά το τέλος του σχολικού ωραρίου, να κάνουν δωρεάν μάθημα σε παιδιά που δεν είχαν την οικονομική δυνατότητα να πάνε σε φροντιστήριο.

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

Ο πολιτιστικός σύλλογος οργάνωσε μια επίδειξη μόδας με ακριβό εισιτήριο. Τα έσοδα θα διατεθούν για την επισκευή των γραφείων του συλλόγου.

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

Οι οικογένειες της πολυκατοικίας κρατάνε τα απογεύματα με τη σειρά τα παιδιά της κυρίας Αϊσέ, για να μπορεί εκείνη να ηγαίνει στη δουλειά της.

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

Δέκα γιατροί της πόλης μας συνηνοήθηκαν με τον δήμο να τους δώσει έναν χώρο για κοινωνικό ιατρείο. Εκεί δέχονται δωρεάν τους ασθενείς που δεν έχουν να πληρώσουν. Μία φορά τον μήνα ταξιδεύουν σε δύο ορεινά χωριά του δήμου και εξετάζουν δωρεάν τους κατοίκους.

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

Οι κάτοικοι μιας γειτονιάς της Αθήνας μάζεψαν εθελοντικά τους καρπούς από τις ελιές που βρίσκονται στα πάρκα και τα πεζοδρόμια της περιοχής, τους πήγαν σε ένα ελαιοτριβείο και έδωσαν το λάδι για το μαγείρεμα του φαγητού των αστέγων.

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

Σύνδεσμος Κοινωνικής Ευθύνης για Παιδιά και Νέους - Σ.Κ.Ε.Π.

Ο Σύνδεσμος Κοινωνικής Ευθύνης για Παιδιά και Νέους (Σ.Κ.Ε.Π.) ιδρύθηκε το 2008 και έχει στόχο:

- Να ενημερώνει για τα καθημερινά εμπόδια που αντιμετωπίζουν τα άτομα με αναπηρία.
- Να δώσει «φωνή» σε νέους με αναπηρίες.
- Να προσφέρει τη δυνατότητα σε όλους ανεξαιρέτως να αισθάνονται αποδεκτοί και χρήσιμοι.
- Να ευαισθητοποιήσει όσους δεν αντιμετωπίζουν παρόμοια προβλήματα.

Στην Ελλάδα 10% του πληθυσμού είναι άτομα με αναπηρία, και όμως σπάνια τους συναντάμε. Γιατί; Ένα από τα δυσκολότερα ζητήματα που έχει να αντιμετωπίσει ένα άτομο με αναπηρία δεν είναι τόσο η διαφορετικότητα όσο η αρνητική στάση της κοινωνίας απέναντί του. Γράψε τις σκέψεις σου γι' αυτή την παράγραφο.

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

Εθελοντές συμμετέχουν στο βιωματικό πρόγραμμα προσομοίωσης αναπηρίας, «Δράση στους Δρόμους» του Σ.Κ.Ε.Π. (Σύνδεσμος Κοινωνικής Ευθύνης για Παιδιά και Νέους).

Το σύνθημα του Σ.Κ.Ε.Π. είναι: Σκέψου, μάθε, βίωσε, άλλαξε.

Ο Σ.Κ.Ε.Π. πραγματοποιεί σε σχολεία που το ζητούν προγράμματα για να καταλάβουν οι μαθητές τα προβλήματα τα οποία αντιμετωπίζουν καθημερινά οι νέοι με αναπηρία.

Πηγή: Σύνδεσμος Κοινωνικής Ευθύνης για Παιδιά και Νέους, <http://www.skep.gr>

Πιστεύεις ότι χρειάζεται να πραγματοποιηθεί στο σχολείο σου ένα τέτοιο πρόγραμμα;

.....
.....

Γιατί;

.....
.....
.....
.....
.....
.....
.....
.....
.....
.....

Σκέψου δραστηριότητες αλληλεγγύης προς άτομα με αναπηρίες.

Μοιράσου τις σκέψεις σου με τους συμμαθητές σου.

.....
.....
.....
.....
.....
.....
.....
.....
.....
.....

Δίκτυο Εθελοντισμού και Αλληλεγγύης για την Παιδεία «#tutorpool»

Δάσκαλοι, καθηγητές, φοιτητές, ερευνητές, αλλά και άνθρωποι της τέχνης, του πολιτισμού, του αθλητισμού δημιούργησαν μαζί με μαθητές και γονείς ένα δίκτυο αλληλεγγύης και εθελοντισμού για την παιδεία. Στόχος τους είναι:

- Να υποστηρίξουν όλους τους μαθητές και το δικαίωμά τους στη γνώση.
- Να έχουν όλοι οι μαθητές ίσες ευκαιρίες.
- Να έχουν βοήθεια στα μαθήματα παιδιά που δυσκολεύονται, κυρίως παιδιά που οι οικογένειές τους δεν έχουν τις οικονομικές δυνατότητες να αντιμετωπίσουν οικονομικά τις ανάγκες τους.

«Οι πρώην μαθητές μεταδίδουν τη γνώση στους σημερινούς. Οι γονείς στηρίζουν ο ένας τον άλλο. Οι μαθητές γνωρίζονται μεταξύ τους και δημιουργούν. Όλοι μαζί διδασκόμαστε την αλληλεγγύη στην πράξη!» διαβάζουμε στον ιστότοπο του δικτύου αυτού.

Μέσα από τον ιστότοπο οι οικογένειες μπορούν να έρθουν σε επαφή με εκπαιδευτικούς που προσφέρουν δωρεάν μαθήματα, μπορούν ακόμα να βρουν βιβλία που κάποιος δεν χρειάζεται πια. Μπορούν να έχουν βοήθεια με τηλεμαθήματα, δηλαδή με διδασκαλία μέσα από το διαδίκτυο.

Πηγή: <http://tutorpool.gr/page/faq>

Σκέψου πώς θα μπορούσε ένας μαθητής να βοηθήσει σε αυτό το δίκτυο.

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

Κοινωνική Αλληλεγγύη από μαθητές

Ρούχα, παιχνίδια και τρόφιμα συγκέντρωσαν οι μαθητές της Α' τάξης του 8ου Γυμνασίου Βόλου στο πλαίσιο του μαθήματος project με θέμα «Σχολική-Κοινωνική ζωή». Στη συγκεκριμένη δράση συμμετείχαν και οι μαθητές που παίρνουν μέρος στο πολιτιστικό πρόγραμμα «Μουσικοθεατρικά-Εναλλακτικά». Επιπλέον, τα παιδιά πακετάρισαν και μετέφεραν τα πράγματα που συγκέντρωσαν στο σχολείο και τα παρέδωσαν στο Στέκι «Αλληλεγγύη για όλους».

Πηγή: ΣΤΕΚΙ «Αλληλεγγύη για όλους» Βόλου, <http://steki-allilegyis.blogspot.gr>

Μαθητές του 1ου Δημοτικού Σχολείου Γουμένισσας πραγματοποίησαν επίσκεψη και δωρεά φαρμάκων στο κοινωνικό φαρμακείο Γουμένισσας. Στη συνέχεια επισκέφθηκαν την παιδιατρική κλινική του Νοσοκομείου Κιλκίς, όπου και παρέδωσαν δώρα (επιτραπέζια παιχνίδια κ.ά.) τα οποία είχαν αγοράσει με δικά τους χρήματα.

Πηγή: 1^ο Δημοτικό Σχολείο Γουμένισσας, <http://1dimgoumenissas.blogspot.gr/2013/09/blog-post.html>

Γνωρίζεις κάποια παρόμοια δράση μαθητών;

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

Παιδικό Πάρτι

Η Σοφία, μικρή φίλη και μαθήτρια στο κοινωνικό φροντιστήριο του Στεκιού μας, είχε γενέθλια πρόσφατα, οπότε το Στέκι οργάνωσε μια μικρή γιορτή την Παρασκευή 3 Μαρτίου. Συγκεντρώσαμε δώρα για την εορτάζουσα και για τα περίπου 10 παιδιά που μαζεύτηκαν, κόψαμε τούρτα και είπαμε όλοι μαζί τα χρόνια πολλά.

Πηγή: ΣΤΕΚΙ «Αλληλεγγύη για όλους» Βόλου, <http://steki-allilegyis.blogspot.gr>

Σκέψου μια περίπτωση όπου το κίνητρο μιας πράξης σου ήταν η αλληλεγγύη.

.....

.....

.....

.....

Σκέψου μια περίπτωση όπου χρειάστηκες την αλληλεγγύη των άλλων.
Μοιράσου την εμπειρία σου με τους συμμαθητές σου.

.....

.....

.....

Πήρε βρεφικό γάλα, έδωσε τον χρόνο της

Ένα χαρτί στην απέναντι πόρτα, το οποίο είδε η Ευτυχία, πολύτεκνη μητέρα, ενώ περίμενε για να την ακούσουν, ήταν αρκετό ώστε να ανταποδώσει την υποστήριξη που της έδωσαν στο Μητροπολιτικό Κοινωνικό Ιατρείο Ελληνικού. «Ζητούσαν εθελοντές για καθαρισμό», λέει και πλέον μετρά πάνω από δύο χρόνια παρουσίας στο Μητροπολιτικό Κοινωνικό Ιατρείο Ελληνικού. «Πάνες και βρεφικό γάλα», ήταν η βοήθεια που χρειάστηκε και πήρε.

Πηγή: Παπαντωνίου, Κώστας, «Όταν η αλληλεγγύη γίνεται αμφίδρομη διαδικασία», εφημερίδα *Αυγή*, 26.04.2015, απόσπασμα από το άρθρο.

Στο <http://www.avgi.gr/article/5491150/otan-i-allileggi-ginetai-amfidromi-diadikasia>

Ποια ανταλλαγή χωρίς χρήματα περιγράφει ο δημοσιογράφος;

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

Σκέψου και γράψε μια ανάγκη που έχεις. Σε κάποιον που θα σε βοηθήσει, τι θα μπορούσες να προσφέρεις ως ανταπόδοση;

.....

.....

.....

.....

.....

.....

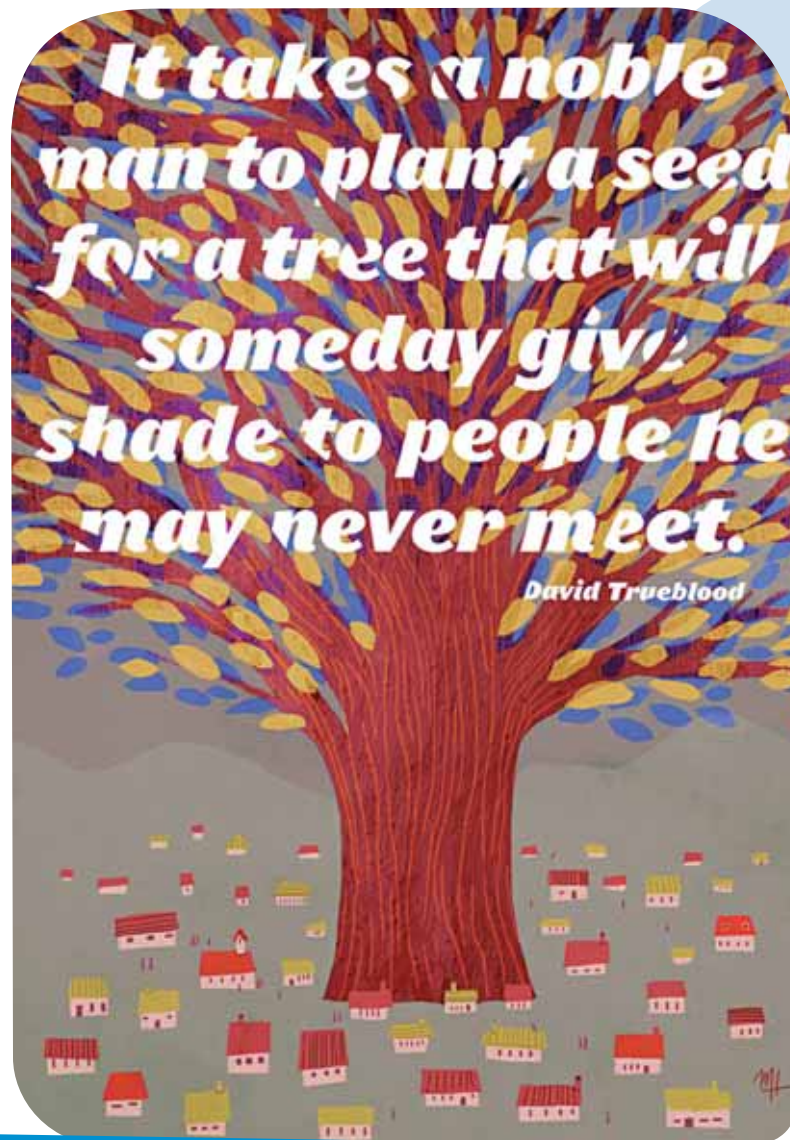
«Είναι η πράξη που μετρά, όχι τα αποτελέσματα της πράξης»

A.

«Είναι η πράξη που μετρά, όχι τα αποτελέσματα της πράξης. [...] Μπορεί να μη μάθεις ποτέ ποια είναι τα αποτελέσματα των πράξεών σου, αλλά αν δεν κάνεις τίποτα, δεν θα υπάρχουν αποτελέσματα».

Μαχάτμα Γκάντι (Mahatma Gandhi),
Ινδός πολιτικός και ειρηνιστής φιλόσοφος

B.

Έργο του Michael Hirshon (2013 13" X 19" ψηφιακά) στο πλαίσιο του The Philanthropy Poster Project, «Λέξεις και Εικόνες Προσφοράς από το School of Visual Arts της Νέας Υόρκης», Ίδρυμα Σταύρος Νιάρχος / 3ο Ετήσιο Διεθνές Συνέδριο για την Κοινωνική Δράση

«Ένας ευγενικός άνθρωπος φυτεύει τον σπόρο για ένα δέντρο το οποίο κάποια μέρα θα δώσει σκιά σε ανθρώπους που μπορεί ποτέ να μη συναντήσει».

David Elton Trueblood

Σκέψου μια πράξη αλληλεγγύης και με αφορμή τις παραπάνω φράσεις και την εικόνα ετοίμασε ένα κόμικ ή μια μικρή ιστορία που θα παρουσιάσεις στην τάξη σου.

Ο παπά Στρατής από την Μυτιλήνη που ανοίγει την αγκαλιά του σε μετανάστες και ντόπιους

Η οργάνωση Αγκαλιά στη Λέσβο ξεκίνησε να βοηθά ανθρώπους που έρχονται από τα απέναντι παράλια [Τουρκία] από το 2007. «Πρέπει να καταλάβουμε ότι ο απέναντι μας είναι άνθρωπος. Είναι πλάσμα Θεού, έχει πλαστεί από τον ίδιο τον Θεό. Για να αγαπήσουμε τον Θεό, πρέπει πρώτα να αγαπήσουμε τους ανθρώπους. Δεν με ενδιαφέρει εμένα η θρησκεία. Με ενδιαφέρει ο άνθρωπος. Να είναι άνθρωπος που αγαπάει τον κόσμο» λέει ο παπά Στρατής, ο δημιουργός της Αγκαλιάς.

«Η δράση μας έχει επεκταθεί και σε εκτός νησιού έκτακτες ανάγκες αλλά και διεθνώς, όπως για παράδειγμα στην καταστροφή στην Αϊτή (με τηλεμαραθώνιο που πραγματοποιήθηκε από κοινού με άλλες Οργανώσεις στο TV Μυτιλήνης) [...]. Συνεχίζουμε το έργο μας με κάθε δυνατό τρόπο. Έχουμε την δυνατότητα μέσα σε λίγη ώρα να κινητοποιήσουμε ένα μικρό αλλά οργανωμένο δίκτυο το οποίο μπορεί να προσφέρει ένδυση, παροχή ειδών πρώτης ανάγκης και σίτιση σε πρόσφυγες ή άλλες ευπαθείς ομάδες. Μέσα από τις προσπάθειές μας έχουν βοηθηθεί χιλιάδες πρόσφυγες και δεκάδες οικογένειες στο νησί μας, ντόπιων και αλλοδαπών.»

Πηγή: Διασκευασμένα αποσπάσματα από το <https://www.facebook.com/NGO.Agkalia>

Γιατί η οργάνωση αυτή έχει το όνομα «Αγκαλιά»; Γράψε τις σκέψεις σου.

.....
.....

Τι όνομα θα έδινες εσύ σε μια οργάνωση που προσφέρει βοήθεια σε όσους την έχουν ανάγκη; Συζητήστε στην τάξη τις ονομασίες και διαλέξτε αυτήν που θεωρείτε την πιο αντιπροσωπευτική.

Φιλοξενία προσφύγων

Συγκινεί ένα ζευγάρι συνταξιούχων στο Πευκόδασος του Κιλκίς που αποφάσισαν να φιλοξενήσουν μια 13μελή οικογένεια στο σπίτι τους.

«Μέχρι χτες ζούσαμε στην κόλαση (εννοούν την Ειδομένη) ενώ τώρα βρισκόμαστε στον παράδεισο. Ο κύριος Αλέκος και η σύζυγος του κυρία Δέσποινα είναι δύο άγγελοι. Ένα ευχαριστώ δεν φτάνει για όλα όσα αισθανόμαστε», λένε από την μεριά τους οι πρόσφυγες.

«Προσπαθούμε να κάνουμε ό,τι μπορούμε. Τα παιδάκια ζεστάθηκαν και έφυγαν από τις λάσπες. Το κάναμε για την ψυχή μας, γιατί είμαστε άνθρωποι και δεν μπορούμε να το αντέξουμε αυτό» δήλωσε ο κύριος Αλέκος. «Οι ταλαιπωρημένοι άνθρωποι βρήκαν πάλι το χαμόγελό τους, έπλυναν τα ρούχα τους, έκαναν μπάνιο κοιμήθηκαν κάπου ζεστά και έφαγαν.»

Μεταξύ των προσφύγων που φιλοξενούνται, είναι και ένας γιατρός από τη Συρία, ο οποίος μίλησε με συγκινητικά λόγια για το ζευγάρι των Ελλήνων: «Μας λένε «πάρτε» και δεν μας ζητούν τίποτα...»

Πηγή: Διασκευασμένο απόσπασμα από άρθρο στο http://www.star.gr/Pages/Ellada.aspx?art=316169&artTitle=aftous_tous_ellines_prepei_na_tous_kamarosei_i_evropi_filoxenoun_13meli_oikogeneia_prosfygon

Καλωσόρισμα

Ένα μωρό νεογέννητο στην αγκαλιά εθελόντριας, αμέσως μόλις βγήκε η βάρκα στην ακτή. Περιοχή Κρατήγους Μυτιλήνης.

Φωτογράφιση Χρήστος Χατζηλιάς - Βέρα Κωφοπούλου.

Η Παναγιώτα Βασιλειάδου, 82 ετών, καλωσορίζει στο σπίτι της την Μπαράα, μια πρόσφυγα από το Ιράκ, τα τρία της παιδιά κι έναν φίλο της οικογένειας. Τους προσφέρει φαγητό, καθαρά ρούχα και τη δυνατότητα να πλυθούν.

Φωτογραφία Αχιλλέας Ζαβάλλης, 24/03/2016, Ειδομένη.

Με αφορμή το κείμενο «Φιλοξενία προσφύγων» και τις δύο φωτογραφίες, σκέψου έναν τίτλο. Μοιράσου την ιδέα σου με τους συμμαθητές σου.

.....

.....

Δημιουργώντας μια Τράπεζα Τροφίμων

Σε μια Τράπεζα Τροφίμων οι άνθρωποι προσφέρουν τρόφιμα. Τα τρόφιμα αυτά μοιράζονται σε όσους τα έχουν ανάγκη: σε οικογένειες ανέργων, άστεγους, ιδρύματα στα οποία μένουν παιδιά χωρίς οικογένειες, άτομα με αναπηρίες, ηλικιωμένους κ.ά.

Γράψε ποια βήματα θα ακολουθήσεις για να δημιουργήσεις μια Τράπεζα Τροφίμων στο σχολείο σου. Ερωτήματα που θα πρέπει να λάβεις υπόψη σου:

Πώς θα γνωστοποιήσεις το γεγονός αυτό;

Με ποιους μπορείς να συνεργαστείς;

Πού θα αποθηκεύσεις τα τρόφιμα; Τι είδους τρόφιμα μπορείς να αναζητήσεις;

Πώς θα βρεις εκείνους που τα έχουν ανάγκη;

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

Κοινωνικό παντοπωλείο

**Κοινωνικό
„Παντοπωλείο“**

Όπου υπάρχουν άνθρωποι

ΣΥΓΚΕΝΤΡΩΣΗ ΤΡΟΦΙΜΩΝ

Σάββατο 8 Σεπτεμβρίου 2012,
ώρα 10:30 - 13:30
στην Πλατεία Ελευθερίας Κατερίνης

Ζητούνται:
Όσπρια, μακαρόνια, αλεύρι, λάδι, ζάχαρη
και γάλα μακράς διαρκείας

Φάρμακα (αντιπυρετικά, αντιβιοτικά),
όπως επίσης ρούχα βιβλία, παιδικά παιχνίδια
και σχολικά είδη

Αλληλέγγυοι
Εθελοντική Ομάδα Δράσης Ν. Πατρών
www.ally.org.gr & info@ally.org.gr Τηλ: 26440 4114

Τι νομίζεις ότι είναι ένα Κοινωνικό Παντοπωλείο;

.....

.....

Διάλεξε τη λέξη που ταιριάζει σε κάθε περίπτωση

(μία λέξη από αυτές που ακολουθούν):

φιλανθρωπία, αδιαφορία, αλληλεγγύη, εθελοντισμός, φιλία

Πώς θα χαρακτήριζες την πράξη των ανθρώπων που βοηθούν στην οργάνωση και τη λειτουργία ενός κοινωνικού παντοπωλείου χωρίς αμοιβή και σε συνεχή βάση;

.....

Πώς θα χαρακτήριζες την πράξη κάποιου που δίνει ένα σημαντικό χρηματικό ποσό για την ενίσχυσή του;

.....

Πώς θα χαρακτήριζες την πράξη των ανθρώπων που, θέλοντας να συμπαρασταθούν σε εκείνους που βρίσκονται σε δύσκολη θέση, συγκεντρώνουν τρόφιμα για το Κοινωνικό Παντοπωλείο;

.....

Να σκέφτεσαι του άλλους

Να σκέφτεσαι τους άλλους
του παλαιστίνιου ποιητή Μαχμούντ Νταρουΐς

Καθώς ετοιμάζεις το πρωινό σου, να σκέφτεσαι τους άλλους.

Μην ξεχνάς να ταΐζεις τα περιστέρια.

Όταν πολέμους ξεκινάς, να σκέφτεσαι τους άλλους.

Μην ξεχνάς όσους λαχταρούν την ειρήνη.

Όταν πληρώνεις το νερό, να σκέφτεσαι τους άλλους.

Εκείνους που μόνο τα σύννεφα έχουν να τους θηλάσουν.

Όταν γυρνάς στο σπιτικό σου, να σκέφτεσαι τους άλλους.

Μην ξεχνάς όσους ζουν σε αντίσκηνα.

Όταν τ' αστέρια μετράς πριν κοιμηθείς, να σκέφτεσαι τους άλλους.

Εκείνους που δεν έχουνε πού να πλαγιάσουν.

Όταν ελεύθερα μιλάς, να σκέφτεσαι τους άλλους.

Εκείνους που δεν τους αφήνουν να μιλήσουν.

Και καθώς σκέφτεσαι εκείνους, τους άλλους, στον εαυτό σου γύρισε και πες:

«Αχ και να ήμουν ένα κερι στο σκοτάδι».

Νταρουΐς, Μ. (2009), ...*να σκέφτεσαι τους άλλους*. Μετάφραση Τζένη Καραβίτη. Αθήνα:
Νήσος και Πανελλήνιο Δίκτυο για το Θέατρο στην Εκπαίδευση

Διάβασε το ποίημα του ποιητή από την Παλαιστίνη, Μαχμούντ Νταρουΐς.

Γράψε δικούς σου στίχους, με τον τρόπο του Μαχμούντ Νταρουΐς, ξεκινώντας από την λέξη όταν.

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

Φιλανθρωπία

Όταν διαπιστώνεις ότι υπάρχουν άνθρωποι που υποφέρουν,
που δεν έχουν όσα απολαμβάνεις εσύ...

Όταν λυπάσαι για τις δυσκολίες που αντιμετωπίζουν...

Αν αποφασίζεις να τους βοηθήσεις, να τους ανακουφίσεις
δίνοντας χρήματα ή κάτι άλλο που θα τους είναι χρήσιμο...

... τότε η πράξη σου ονομάζεται φιλανθρωπία.

Φιλανθρωπική δράση

Α.

Μέσα στα πλαίσια της Κοινωνικής Προσφοράς του, το Γενικό Λύκειο Τυρνάβου πραγματοποιεί κάθε χρόνο διάφορους εράνους και φιλανθρωπικές εκδηλώσεις με στόχο τη συλλογή χρημάτων για την ανακούφιση των συνανθρώπων μας που έχουν ανάγκη. Βασικός στόχος της φιλανθρωπικής μας δράσης, πέρα από την ειλικρινή προσφορά προς τον συνάνθρωπο, είναι οι μαθητές να οπλιστούν με τις αρετές του εθελοντισμού, της αλληλεγγύης και της αγάπης προς τον διπλανό. Φέτος η δράση των μαθητών είχε στόχο τη συλλογή χρημάτων για τον σύλλογο «Η Ελπίς».

Πηγή: Γενικό Λύκειο Τυρνάβου

<http://1lyk-tyrnav.lar.sch.gr/2014/12/20/633/>

«Οι φιλάνθρωποι» του Βλαντίμιρ Μακόφσκι, 1874, Πινακοθήκη Τρετιακόφ, Μόσχα.

Β.

Τα σχολείο μας, συνεχίζοντας τη δράση προσφοράς και αγάπης, με τη βοήθεια των δασκάλων και τη συνεισφορά των γονιών μας, για άλλη μια φορά κατάφερε να προσφέρει ένα «χέρι βοήθειας» με τρόφιμα και χρήματα σε ιδρύματα και οικογένειες της περιοχής μας που το έχουν ανάγκη. Με τη δράση αυτή προσπαθούμε να χαρίσουμε ένα χαμόγελο [...], δίνοντας μαθήματα αγάπης και ανθρωπιάς.

Ευχαριστούμε θερμά όλους όσοι συμμετείχαν και στήριξαν έμπρακτα το σχολείο, για να μπορούν κάποιοι συνάνθρωποί μας να περάσουν χαρούμενα τις άγιες αυτές και γιορτινές μέρες των Χριστουγέννων.

Πηγή: 5^ο Δημοτικό Σχολείο Πάτρας <http://5odimotikopatras.weebly.com/deltarhoalpha sigmatauetarhoiotaomicrontauetatauepsilonsigma.html>

Γ.

Η εκκλησία Παναγία της Τήνου λειτουργεί επίσης ως φιλανθρωπικό ίδρυμα: μεταξύ άλλων, συντηρεί και χρηματοδοτεί το νοσοκομείο Τήνου, δίνει μηνιαία βοηθήματα σε άπορους, ασθενείς, γέροντες και ανίκανους προς εργασία ανθρώπους, ενισχύει γηροκομεία, νοσοκομεία, φιλανθρωπικούς οργανισμούς κ.ά. Συμπαραστέκεται και ενισχύει οικονομικά σε οποιοδήποτε μέρος του πλανήτη μας συμβούν μεγάλες φυσικές καταστροφές, επιδημίες, πείνα, πόλεμος ή οτιδήποτε άλλο κακό.

Πηγή: Ιερός Ναός Παναγίας Τήνου, <http://www.panagiatinou.gr/>

Έχεις πάρει μέρος σε φιλανθρωπική δράση;

Αν ναι, γράψε γι' αυτό.

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

Δ.

Κάθε χρόνο ο κύριος Νίκος δίνει 50 ευρώ στον τηλεοπτικό μαραθώνιο της UNICEF.

Η εταιρεία που εργάζεται η μητέρα της Λίνας έδωσε 10.000 ευρώ στην «Κιβωτό του Κόσμου» για τις ανάγκες στέγασης παιδιών και των μητέρων τους που βρίσκονται σε ανάγκη.

Ο σύλλογος εμπόρων συγκέντρωσε ένα μεγάλο χρηματικό ποσό για χτιστεί ένα σχολείο στην Αιθιοπία, στην Αφρική.

Ένας άνθρωπος, που δεν ήθελε να γίνει γνωστό το όνομά του, χάρισε στο γηροκομείο της πόλης του δύο διαμερίσματα για να φιλοξενοούνται γέροντες χωρίς σύνταξη.

Ποια είναι τα κοινά χαρακτηριστικά των πράξεων αυτών;

.....

.....

.....

Με ποια λέξη θα μπορούσες να χαρακτηρίσεις τις πράξεις αυτές;

.....

.....

.....

Φιλανθρωπία και εθελοντισμός

«Δώσε σε έναν άνθρωπο ένα ψάρι και θα τον θρέψεις για μία μέρα. Δίδαξε έναν άνθρωπο να ψαρεύει και τον τρέφεις για όλη του τη ζωή».

Anne Isabella Thackeray Ritchie (Αγγλίδα συγγραφέας)

Έργο του Michael Lauritano (2013) στο πλαίσιο του The Philanthropy Poster Project, «Λέξεις και Εικόνες Προσφοράς από το School of Visual Arts της Νέας Υόρκης», Ίδρυμα Σταύρος Νιάρχος / 3ο Ετήσιο Διεθνές Συνέδριο για την Κοινωνική Δράση

Δες την εικόνα και διάβασε τη φράση που τη συνοδεύει. Μπορείς να σκεφτείς και να περιγράψεις μια διαφορά της φιλανθρωπίας από τον εθελοντισμό;

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

Νοιάζομαι και δρω

Βιβλίο για τον μαθητή

Τεύχος

3

Εθελοντές ζωγραφίζουν επιδαπέδια παιχνίδια, GloVo (Global Volunteers).

Ακτιβισμός

Όταν διαπιστώνεις ότι γύρω σου υπάρχουν καταστάσεις που δεν σου αρέσουν...

Όταν αποφασίζεις να δράσεις και να αλλάξεις αυτές τις καταστάσεις, να διορθώσεις τα προβλήματα για το καλό όλων...

Αν πιστεύεις

... ότι ο κόσμος γίνεται καλύτερος αν όλοι μας αναλάβουμε δράση

... ότι η δράση σου και η δράση όλων μπορεί να κάνει τη διαφορά

... τότε η δράση σου ονομάζεται ακτιβισμός.

Κάτοικοι αναλαμβάνουν δράση

Οι Κομοτινistas είναι μια ένωση πολιτών της Κομοτηνής (Θράκη) που οργανώνουν και πραγματοποιούν δράσεις για τη βελτίωση της πόλης τους.

Διάβασε την περιγραφή μιας δράσης τους:

Η Κομοτηνή έχει ποδηλατόδρομο, τον οποίο όμως κανείς δεν φρόντιζε. Ο ποδηλατόδρομος σε όλο το μήκος του ήταν γεμάτος με χόρτα, σκουπίδια και μπάζα από οικοδομές. Επίσης, στάθμευαν αυτοκίνητα, κάνοντας αδύνατη την κίνηση των ποδηλάτων. Οι Κομοτινistas καθάρισαν τον ποδηλατόδρομο και τον έβαψαν. Αποφάσισαν να συνεχίσουν τις δράσεις για να κρατηθεί ο ποδηλατόδρομος καθαρός.

Πηγή: Komotinistas, <http://www.komotinistas.gr>

Ποιες δράσεις θα τους πρότεινες για να κρατήσουν τον ποδηλατόδρομο καθαρό;

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

Ένα πάρκο στη γειτονιά

Κοντά στο σχολείο του Μάριου και της Ίνας υπάρχει ένα μικρό παρατημένο πάρκο, γεμάτο σκουπίδια, με σπασμένες κούνιες και μισοξεραμένα δέντρα.

Πώς θα μπορούσαν τα δύο παιδιά να οργανώσουν μια δράση για τη βελτίωσή του; Από ποιους θα μπορούσαν να ζητήσουν βοήθεια; Ποιες δραστηριότητες τους προτείνεις να οργανώσουν; Μπορείς να γράψεις μια περιγραφή.

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

Μπορείς να να παρουσιάσεις τις προτάσεις σου με σκίτσα.

Ετοίμασε μια αφίσα που να προσκαλεί στη δράση για το πάρκο.

Διαμορφώνοντας ένα εγκαταλελειμμένο οικόπεδο σε πάρκο στον Κολωνό (Αθήνα), Atenistas.

Πριν

Μετά

Όλα τα χρώματα για μια παιδική χαρά του Νέου Κόσμου (Αθήνα), Atenistas.

Νοιαζόμαστε; Ώρα για δράση

Η «Κλίμακα» είναι μια οργάνωση για τη στήριξη συμπολιτών μας που ζουν στον δρόμο ή σε χώρους που δεν είναι κατάλληλοι για κατοικία (χωρίς νερό, ηλεκτρικό ρεύμα κτλ.). Περισσότεροι από 20.000 συμπολίτες μας ζουν στον δρόμο ή σε ακατάλληλες συνθήκες στέγασης, βιώνοντας την πιο ακραία μορφή φτώχειας. Η «Κλίμακα» εφαρμόζει πρόγραμμα για την κάλυψη των βασικών αναγκών επιβίωσης αστέγων (φιλοξενία σε ξενώνα, γεύματα, πλύσιμο, ιατρική βοήθεια κτλ.). Επίσης, τους βοηθά να βρουν δουλειά, αλλά και να αποκτήσουν νέες γνώσεις, π.χ., χρήση ηλεκτρονικού υπολογιστή.

Ποιες πληροφορίες μάς δίνει η αφίσα;

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

Τι μας ζητά να κάνουμε;

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

Η «Κλίμακα» μία φορά τον χρόνο καλεί όποιον κάτοικο της Αθήνας θέλει να περάσει μια χειμωνιάτικη νύχτα ως άστεγος: να κοιμηθεί σε μια κεντρική πλατεία με υπνόσακο ή με μια κουβέρτα. Σε όσους το τολμήσουν οι συνεργάτες της «Κλίμακας» προσφέρουν ζεστό τσάι και χαρτόκουτα για κρεβάτι.

Γιατί νομίζεις ότι η «Κλίμακα» οργανώνει αυτή τη δράση;

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

Πώς νομίζεις ότι μπορεί να δείξει κάποιος αλληλεγγύη στους άστεγους;

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

Τεύχος

3

Κοινωνική κουζίνα

Κοινωνική κουζίνα «Ο Άλλος Άνθρωπος».

Στην Κεφαλονιά, μαγειρεύοντας για τους σεισμόπληκτους, Φεβρουάριος 2014.
Κοινωνική κουζίνα «Ο Άλλος Άνθρωπος».

Ο Κώστας Πολυχρονόπουλος, άνεργος από το 2011, κάθε μέρα στήνει μια πρόχειρη κουζίνα, σε διαφορετικό σημείο της Αθήνας και προσφέρει δωρεάν φαγητό σε όποιον το έχει ανάγκη. «Δεν πρόκειται για φιλανθρωπία, ελεημοσύνη [...]. Όχι, αυτό που κάνουμε εδώ λέγεται αλληλεγγύη...» λέει ο εμπνευστής της κοινωνικής κουζίνας «Ο Άλλος Άνθρωπος».

«Η ιδέα της κοινωνικής κουζίνας “Ο Άλλος Άνθρωπος” ξεκίνησε όταν είδαμε στις λαϊκές αγορές της Αθήνας ανθρώπους όλων των ηλικιών, εθνοικοτήτων και κοινωνικών στρωμάτων να ψάχνουν στα σκουπίδια για να μαζέψουν τρόφιμα που δεν μπορούν πια να αγοράσουν. Η πρώτη σχεδόν αυτονόητη δράση ήταν να μαγειρέψουμε από το σπίτι μας φαγητά, από αυτά που τρώμε και να τα μοιράσουμε στις λαϊκές. Ζητήσαμε από τους παραγωγούς να μας δώσουν ένα προϊόν από τον πάγκο τους για να συνεχίσουμε την επόμενη μέρα. Αποφασίσαμε να μαγειρεύουμε ζωντανά το φαγητό στον κόσμο, τρώγοντας όλοι μαζί, για να έρθουμε όλοι πιο κοντά και για να σπάσουμε την ντροπή που πιθανότατα ένιωθε κάποιος όταν του μοιράζαμε μαγειρεμένο φαγητό».

Πηγές: Αυτός είναι ο άνεργος Έλληνας που κάθε μήνα ταΐζει 3.000 πληγέντες της κρίσης από το υστέρημά του | iefimerida.gr
Ο Άλλος Άνθρωπος, <http://oallosanthropos.blogspot.gr/>

Γιατί νομίζεις ότι ονόμασαν αυτή την πρωτοβουλία «κοινωνική κουζίνα»;

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

Εθελόντρια της Ύπατης Αρμοστείας του ΟΗΕ για τους Πρόσφυγες (UNHCR) ενημερώνει για την εκστρατεία «Και 1 θύμα ρατσιστικής βίας είναι πολύ!» και τις δράσεις του Οργανισμού. 16ο Αντιρατσιστικό Φεστιβάλ Αθήνας (2012).

Βρες τις λέξεις

Α	Κ	Σ	Ε	Μ	Π	Ε	Ι	Ρ	Ι	Α
Λ	Ε	Τ	Α	Φ	Ρ	Κ	Π	Π	Ε	Τ
Λ	Κ	Ο	Ι	Ν	Ο	Τ	Η	Τ	Α	Κ
Η	Η	Ρ	Τ	Α	Σ	Ι	Τ	Μ	Ξ	Λ
Λ	Λ	Α	Ι	Χ	Φ	Ε	Λ	Ε	Ρ	Ι
Ε	Ε	Θ	Ε	Λ	Ο	Ν	Τ	Η	Σ	Ρ
Γ	Ο	Ξ	Δ	Σ	Ρ	Τ	Ι	Κ	Α	Μ
Γ	Π	Φ	Ι	Μ	Α	Δ	Κ	Τ	Ι	Π
Υ	Κ	Ε	Κ	Ε	Π	Α	Λ	Α	Τ	Λ
Η	Χ	Ζ	Α	Χ	Ι	Χ	Κ	Σ	Ο	Τ

(εθελοντής, προσφορά, κοινότητα, αλληλεγγύη, φαντασία, εμπειρία)

Ανθρώπινα δικαιώματα και δράσεις εθελοντισμού και αλληλεγγύης

Η Οικουμενική Διακήρυξη για τα Ανθρώπινα Δικαιώματα είναι μια συμφωνία που έχουν υπογράψει οι περισσότερες χώρες του κόσμου για την προστασία των δικαιωμάτων του ανθρώπου. Κάθε χώρα που την έχει υπογράψει είναι υποχρεωμένη να την εφαρμόζει.

Μπορείς να διαβάσεις μια απλοποιημένη μορφή της στη σελίδα 79.

Ένα σύνθημα και μια εκστρατεία (καμπάνια)

Ένα σύνθημα...

ΚΑΝΤΕ ΗΣΥΧΙΑ ΟΤΑΝ
ΤΑ ΠΑΙΔΙΑ ΚΟΙΜΟΥΝΤΑΙ
ΟΧΙ ΟΤΑΝ ΤΑ ΞΕΚΟΙΤΩΝΟΥΝ!

Γράψε τις σκέψεις σου για το σύνθημα αυτό.

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

...και μια εκστρατεία (καμπάνια)

Οι άνθρωποι με αναπηρία δεν είναι αόρατοι.

Η ActionAid έχει ξεκινήσει μια εκστρατεία έχοντας στόχο την εκπαίδευση των παιδιών με αναπηρία στην Ελλάδα και βασικό αίτημα την άμεση ένταξή τους σε σχολεία όπου λαμβάνονται υπόψη οι ανάγκες και η διαφορετικότητα όλων των μαθητών.

«Αγωνιζόμαστε ώστε όλα τα παιδιά στον κόσμο να απολαμβάνουν το δικαίωμα στη δημόσια, δωρεάν, ποιοτική εκπαίδευση. Πρόσφατα πραγματοποιήσαμε έρευνα που εξετάζει κατά πόσο εφαρμόζονται τα εκπαιδευτικά δικαιώματα των παιδιών με αναπηρία στην Ελλάδα. Το πιο ντροπιαστικό στοιχείο της έρευνας είναι ότι μόνο το 15% των παιδιών με αναπηρία στην Ελλάδα πηγαίνει σχολείο! Μόνο το 15%! Το υπόλοιπο 85%, δηλαδή 170.000 περίπου παιδιά, παραμένει αόρατο για τις εκπαιδευτικές κοινότητες, περιορίζοντας τις πιθανότητές τους να γίνουν ορατά στο μέλλον στην κοινωνία μας». Η ActionAid με την καμπάνια αυτή συγκεντρώνει υπογραφές πολιτών που ζητούν από το Υπουργείο Παιδείας να πάρει άμεσα έξι μέτρα και να αλλάξει αυτή την κατάσταση.

Πηγή: ActionAid <http://www.actionaid.gr/aoratapaidia>

Σκέψου ένα γεγονός που πιστεύεις ότι είναι άδικο και αφορά παιδιά.
Τι θα μπορούσες να κάνεις για να ακουστεί η δική σου φωνή, ώστε να πάψει να υπάρχει
αυτή η αδικία;

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

Παιδιά σε κίνηση

Εκατομμύρια παιδιά σε όλο τον κόσμο βρίσκονται σε κίνηση. Έχασαν το σπίτι τους. Ξεφεύγουν από τη φτώχεια, τη βία ή την καταστροφή. Μπορεί να καταλήξουν θύματα εκμετάλλευσης ή κακοποίησης. Ο προορισμός τους είναι άγνωστος. Κινούνται μέσα στις χώρες ή διασχίζουν τα σύνορα, συνοδευόμενα ή μόνα. Αναγκάζονται να μεταναστεύσουν, είναι θύματα απαγωγής, πρόσφυγες, νομάδες κτλ. Τα παιδιά σε κίνηση είναι αόρατα και αγνοημένα. Δεν ακούγονται. Αντιμετωπίζονται ως απειλή και όχι ως παιδιά.

33 εκατομμύρια παιδιά και νέοι κάτω από 20 χρονών αφήνουν το σπίτι τους για να διασχίσουν τα σύνορα και να μεταναστεύσουν.

20 εκατομμύρια από αυτά διαμένουν σε χώρες με χαμηλά εισοδήματα (60%).

13 εκατομμύρια διαμένουν σε αναπτυγμένες χώρες (40%).

Επιπλέον, εκατομμύρια παιδιά μετακινούνται εντός των χωρών, ειδικά σε χώρες με χαμηλά εισοδήματα. Το φαινόμενο είναι παγκόσμιο. Ο αριθμός τους αναμένεται να αυξηθεί μέσα στα επόμενα χρόνια. [...]

Τα παιδιά έχουν το δικαίωμα να μετακινούνται και να προστατεύονται. Οι κυβερνήσεις έχουν την υποχρέωση να προστατεύουν όλα τα παιδιά – και τα παιδιά σε κίνηση. Αλλά συχνά δεν καταφέρνουν να το κάνουν.

Η Destination Unknown (Προορισμός Άγνωστος) είναι μια πολυετής διεθνής εκστρατεία που διευθύνεται από την οργάνωση Terre des Hommes (Γη των Ανθρώπων). Την υποστηρίζουν οργανώσεις από διάφορες χώρες του κόσμου, που ενώνουν τις δυνάμεις τους για να την προστασία των παιδιών σε κίνηση και την ενημέρωση και ευαισθητοποίηση των πολιτών και των κυβερνήσεων στο θέμα αυτό. Στην Ελλάδα την εκστρατεία έχει αναλάβει η Άρσις.

Η Άρσις είναι κοινωνική μη κυβερνητική οργάνωση που δραστηριοποιείται από το 1992 για την υποστήριξη των παιδιών και των νέων που βιώνουν επιβλαβείς συνθήκες ζωής για την ομαλή ανάπτυξή τους και την πρόσβασή τους στα κοινωνικά αγαθά.

Πηγή: Άρσις, <http://arsis.gr/drasis-ke-ipiresies/kampania-destination-unknown>

Ποια δικαιώματα των «παιδιών σε κίνηση» κινδυνεύουν; Συμβουλέψου την Οικουμενική Διακήρυξη για τα Ανθρώπινα Δικαιώματα στη σελίδα 79.

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

Ποιες πρωτοβουλίες θα μπορούσες να αναλάβεις για να κάνεις γνωστό σε άλλους το ζήτημα αυτό;

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

Σύριοι πρόσφυγες στην Ιορδανία, στρατόπεδο προσφύγων Azraq.
Γενική Διεύθυνση Ανθρωπιστικής Βοήθειας της Ευρωπαϊκής Επιτροπής
Πηγή: European Commission, Humanitarian Aid and Civil Protection.
<https://www.flickr.com/photos/>

Η Οικουμενική Διακήρυξη για τα Ανθρώπινα Δικαιώματα

- Διάλεξε 5 άρθρα από την Οικουμενική Διακήρυξη για τα Ανθρώπινα Δικαιώματα (βλ. σελίδα 79). Σκέψου περιπτώσεις που νομίζεις ότι αυτά δεν εφαρμόζονται ή καταπατώνται και κάνε μια σύντομη περιγραφή τους γράφοντας ένα κείμενο ή σχεδιάζοντας κόμικς.
- Εσύ ή οι άνθρωποι του περιβάλλοντός σου τι θα μπορούσατε να κάνετε σε αυτές τις περιπτώσεις;

1. Άρθρο με αριθμό...

Μια περίπτωση που το άρθρο αυτό δεν εφαρμόστηκε ή καταπατήθηκε:

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

Τι μπορώ να κάνω

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

2. Άρθρο με αριθμό...

Μια περίπτωση που το άρθρο αυτό δεν εφαρμόστηκε ή καταπατήθηκε:

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

Τι μπορώ να κάνω

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

3. Άρθρο με αριθμό...

Μια περίπτωση που το άρθρο αυτό δεν εφαρμόστηκε ή καταπατήθηκε:

.....

.....

.....

.....

Τι μπορώ να κάνω

.....

.....

.....

.....

4. Άρθρο με αριθμό...

Μια περίπτωση που το άρθρο αυτό δεν εφαρμόστηκε ή καταπατήθηκε:

.....

.....

.....

.....

Τι μπορώ να κάνω

.....

.....

.....

.....

5. Άρθρο με αριθμό...

Μια περίπτωση που το άρθρο αυτό δεν εφαρμόστηκε ή καταπατήθηκε:

.....

.....

.....

.....

Τι μπορώ να κάνω

.....

.....

.....

.....

Ταίριας

3

Σκέψου μια δραστηριότητα εθελοντισμού και αλληλεγγύης και κάνε μια σύντομη περιγραφή της γράφοντας ένα κείμενο ή σχεδιάζοντας κόμικς.

Η ΟΙΚΟΥΜΕΝΙΚΗ ΔΙΑΚΗΡΥΞΗ ΓΙΑ ΤΑ ΑΝΘΡΩΠΙΝΑ ΔΙΚΑΙΩΜΑΤΑ

Η διακήρυξη εν συντομία:

1. Όλοι οι άνθρωποι γεννιούνται ελεύθεροι και ίσοι μεταξύ τους. Έχουν αξιοπρέπεια και δικαιώματα.
2. Όλοι έχουν δικαιώματα αδιακρίτως φυλής, χρώματος, φύλου, γλώσσας, θρησκείας, πεποιθήσεων, καταγωγής, περιουσίας, γέννησης ή τύπου διαμονής.
3. Όλοι έχουν δικαίωμα στη ζωή, στην ελευθερία και την προσωπική ασφάλεια.
4. Κανείς δεν μπορεί να ζει υπό καθεστώς δουλείας.
5. Κανείς δεν μπορεί να υποβάλλεται σε βασανιστήρια.
6. Όλοι είναι ίσοι απέναντι στο νόμο.
7. Όλοι δικαιούνται ίση προστασία από το νόμο.
8. Όλοι έχουν το δικαίωμα να ασκούν αποτελεσματικά ένδικα μέσα σε αρμόδια δικαστήρια.
9. Κανείς δεν μπορεί να συλλαμβάνεται αυθαίρετα.
10. Όλοι έχουν δικαίωμα σε δίκαιη και δημόσια δίκη από ανεξάρτητο δικαστήριο.
11. Όλοι είναι αθώοι μέχρι αποδείξεως του εναντίου σε δημόσια δίκη, που παρέχει όλες τις απαραίτητες υπερασπιστικές εγγυήσεις.
12. Όλοι έχουν το δικαίωμα της ιδιωτικότητας στην κατοικία, στην οικογένεια και την αλληλογραφία.
13. Όλοι έχουν το δικαίωμα να κυκλοφορούν ελεύθερα, να εγκαταλείπουν ή να επιστρέφουν σε οποιαδήποτε χώρα.
14. Κάθε άτομο έχει το δικαίωμα ασύλου.
15. Όλοι έχουν το δικαίωμα στην ιθαγένεια.
16. Όλοι έχουν το δικαίωμα στο γάμο και στη δημιουργία οικογένειας. Οι άνδρες και οι γυναίκες έχουν ίσα δικαιώματα τόσο κατά τη διάρκεια όσο και μετά τη λύση του γάμου.
17. Κάθε άτομο έχει το δικαίωμα της ιδιοκτησίας.
18. Κάθε άτομο, έχει το δικαίωμα της ελευθερίας της σκέψης, της συνείδησης και των θρησκευτικών πεποιθήσεων.
19. Όλοι έχουν το δικαίωμα της ελευθερίας γνώμης και έκφρασης και το δικαίωμα στην αναζήτηση, λήψη και διάδοση πληροφοριών.
20. Όλοι έχουν το δικαίωμα του συνέρχεσθαι και του συνεταιρίζεσθαι.
21. Όλοι έχουν το δικαίωμα του εκλέγειν και του εκλέγεσθαι.
22. Κάθε άτομο έχει δικαίωμα στην κοινωνική ασφάλιση και στην εξασφάλιση των οικονομικών, κοινωνικών και πολιτιστικών δικαιωμάτων του.
23. Όλοι έχουν το δικαίωμα στην εργασία, στην ίση αμοιβή για ίση εργασία και στο δικαίωμα του συνδικαλιζέσθαι.
24. Όλοι έχουν το δικαίωμα σε λογικό ωράριο εργασίας και σε άδεια μετ' αποδοχών.
25. Όλοι έχουν το δικαίωμα σε ένα ικανοποιητικό βιοτικό επίπεδο για τους ίδιους και την οικογένειά τους, που θα περιλαμβάνει την τροφή, τη στέγαση, το ρουχισμό, την ιατρική περίθαλψη και την κοινωνική ασφάλιση.
26. Όλοι έχουν δικαίωμα στην εκπαίδευση.
27. Όλοι έχουν το δικαίωμα συμμετοχής στην πνευματική ζωή και την προστασία των πνευματικών δικαιωμάτων.
28. Όλοι έχουν δικαίωμα σε μια κοινωνική και διεθνή τάξη, μέσα στο πλαίσιο της οποίας τα δικαιώματα και οι ελευθερίες της Διακήρυξης να μπορούν να πραγματοποιούνται.
29. Κάθε άτομο έχει υποχρεώσεις απέναντι στην κοινωνία και σε τρίτους.
30. Καμία διάταξη της Διακήρυξης δεν παρέχει σε ένα κράτος, σε μια ομάδα ατόμων ή σε ένα άτομο οποιοδήποτε δικαίωμα να εμπλέκεται σε δραστηριότητες που αποβλέπουν στην καταστράτηγηση των δικαιωμάτων και των ελευθεριών που περιλαμβάνονται σε αυτήν,

Σημείωση: «Η Διακήρυξη εν συντομία» αποτελεί μια απλουστευμένη μορφή της Οικουμενικής Διακήρυξης για τα Ανθρώπινα Δικαιώματα. Για το πλήρες κείμενο της Οικουμενικής Διακήρυξης:

<http://www.ohchr.org/EN/UDHR/Pages/Language.aspx?LangID=grk>

Διαμόρφωση παιδικής γωνιάς στην Praksis από εθελοντές του «Δεσμού».

Σχεδιάζοντας...

- Ένα πρόγραμμα κοινωνικής παρέμβασης και αλληλεγγύης
- Μια καμπάνια (εκστρατεία) ενημέρωσης
- Μια καμπάνια συγκέντρωσης χρημάτων ή ειδών ανάγκης
- Ένα πρόγραμμα εθελοντικής εργασίας-αλληλεγγύης

Ένα πρόγραμμα κοινωνικής παρέμβασης και αλληλεγγύης

Βήμα 1: Τι θα ήθελες να αλλάξεις και γιατί;

Σκέψου τι θέλεις να αλλάξεις (στη γειτονιά σου, στον τόπο σου, στον κόσμο) και γιατί. Ποιο είναι το θέμα της δράσης που σχεδιάζεις; Γιατί το κρίνεις σημαντικό; Σκέψου αν και άλλοι στην ομάδα σου, στην τάξη σου συμφωνούν με την επιλογή σου. Πώς θα τους πείσεις ότι το θέμα είναι σημαντικό;

Βήμα 2: Πώς συνδέεται η δράση με το θέμα;

Σκέψου ότι η δράση που θα σχεδιάσεις πρέπει να έχει άμεση σύνδεση με το θέμα σου, ώστε να αφήσει κάτι που δεν θα ξεχαστεί μόλις ολοκληρωθεί. (Π.χ., το να προσφέρεις ένα σάντουιτς σε κάποιον πεινασμένο δεν αντιμετωπίζει το θέμα της φτώχειας.)

Βήμα 3: Είσαι αποτελεσματικός;

Το πρόγραμμα πρέπει να είναι συγκεκριμένο. Πρέπει να είναι σχεδιασμένο για την ομάδα ή τα άτομα, ή το περιβάλλον όπου απευθύνεται, είτε πρόκειται για μια οικονομική εξόρμηση, είτε για την προστασία ζώων, είτε για την παροχή βοήθειας σε μαθήματα, είτε για την προώθηση μιας ιδέας (καμπάνια) είτε μιας πρωτοβουλίας, είτε για κάτι άλλο. Φρόντισε να βάλεις στόχους που μπορούν να πραγματοποιηθούν. Σκέψου τι πραγματικά χρήσιμο ξέρεις να κάνεις. Σκέψου τι μπορούν να κάνουν τα άλλα μέλη της ομάδας σου.

Βήμα 4: Πόσοι προσέχουν τη δράση σου;

Σκέψου δημιουργικά και χρησιμοποίησε τα talέντα της ομάδας σου για να τραβήξεις την προσοχή περισσότερων, για να τους ενημερώσεις, για να συνεργαστείς. Σκέψου μια πρωτότυπη δράση και δώσε της δημοσιότητα. (Δες παρακάτω το πώς στο «Μια καμπάνια ενημέρωσης».)

Βήμα 5: Συνεργασίες; Βγες από το σχολείο

Σκέψου ποιες συνεργασίες μπορεί να έχεις με φορείς της τοπικής κοινωνίας. Σκέψου πώς θα πλησιάσεις τοπικές επιχειρήσεις, τον δήμο, οργανώσεις.

Βήμα 6: Σχεδιασμός

Για να είσαι αποτελεσματικός, χρειάζεται να αξιοποιήσεις καλά τον χρόνο. Σχεδιάσε τις δράσεις προσεκτικά, κράτα αρχείο σημειώσεων. Γράψε τα βήματα της δράσης, τις συνεργασίες, τι αναλαμβάνει κάθε μέλος της ομάδας. Αξιοποίησε όλες τις δυνάμεις της ομάδας. Δούλεψε ομαδικά. Έπειτα από κάθε βήμα συζήτησε με την ομάδα σου το αποτέλεσμα.

Μια καμπάνια (εκστρατεία) ενημέρωσης

Πρόκειται για μια προσπάθεια να τραβήξεις την προσοχή του κόσμου σε κάποιο σημαντικό θέμα με πρωτότυπο και δημιουργικό τρόπο. Όσο περισσότερο πάθος για το θέμα δείχνεις, αλλά και όσο περισσότερες γνώσεις έχεις γι' αυτό, τόσο ευκολότερα θα ενδιαφερθούν οι άλλοι.

Βήμα 1: Εσύ νοιάζεσαι αρκετά για το θέμα;

Κανείς δεν θα ενδιαφερθεί αν εσύ: α) δεν δείχνεις ενθουσιασμό για το θέμα και β) αν δεν είσαι καλά ενημερωμένος για το θέμα.

Βήμα 2: Κάνουν και άλλοι την ίδια καμπάνια;

Διερεύνησε μήπως υπάρχουν κι άλλες ομάδες που διαπραγματεύονται το ίδιο θέμα. Μήπως υπάρχει δυνατότητα ανταλλαγής ιδεών ή και περιθώριο να ενωθούν οι δυνάμεις; Ψάξε σε οργανωμένες ομάδες (συλλόγους κτλ.), αλλά και στην οικογένειά σου, στους φίλους σου, σε άλλα σχολεία κ.ά.

Βήμα 3: Πρωτοτυπείς;

Ψάξε για πραγματικά πρωτότυπες ιδέες για την καμπάνια σου. Όσο πιο πρωτότυπη είναι, τόσο περισσότερο θα τραβήξει το ενδιαφέρον. Προσοχή όμως, το θέμα πρέπει να είναι αυτό που προβάλλεται: μερικές φορές οι πρωτότυπες ιδέες δεν αφήνουν το θέμα να φανεί. Π.χ., για να ενημερώσεις για την προστασία των δελφινιών, αποφασίζεις να κάνεις ακροβατικά. Επειδή είναι εντυπωσιακά, όσοι σε παρακολουθούν δεν προσέχουν το θέμα.

Βήμα 4: Είναι σαφές το μήνυμα;

Μπορείς να πεις τι θέλεις να αλλάξεις και γιατί σε μία πρόταση; Μπορείς σε ελάχιστες γραμμές να περιγράψεις ποιο είναι το θέμα, τι υποστηρίζεις, τι μπορεί να κάνει ο κόσμος; Το μήνυμά σου είναι ξεκάθαρο όταν με λίγα λόγια όλοι καταλαβαίνουν για τι πρόκειται.

Βήμα 5: Και μετά την καμπάνια;

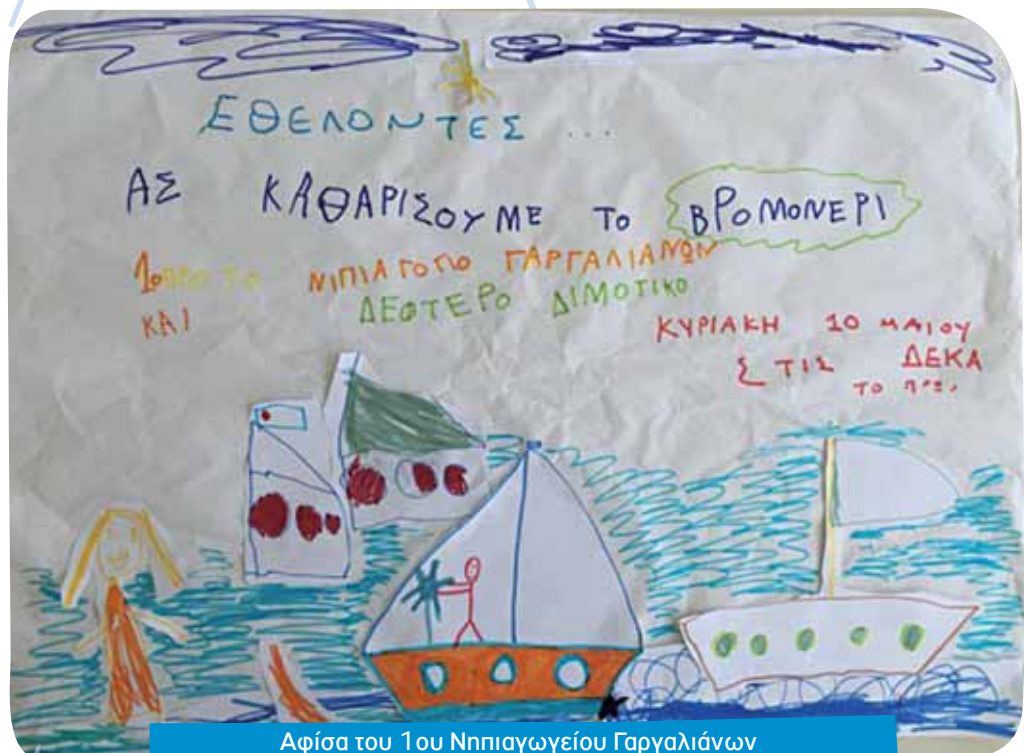
Ανεξάρτητα από το θέμα, είτε, για παράδειγμα, ενημερώνεις τον κόσμο για την ανακύκλωση, είτε για τη συγκέντρωση τροφίμων για οικογένειες ανέργων, είτε δημιουργείς μια Τράπεζα Χρόνου στο σχολείο, πρέπει να είναι σαφές ότι πρόκειται για κάτι που θα έχει συνέχεια, ότι δεν αρκούμαστε μόνο σε συζητήσεις.

Βήμα 6: Ποιους αξιοποιείς;

Σκέψου ποιοι μπορούν να σε βοηθήσουν στην καμπάνια σου: ο δήμαρχος και οι δημοτικοί σύμβουλοι, βουλευτές από την περιοχή σου, μέλη συλλόγων, μέλη εθελοντικών οργανώσεων, πρόσωπα γνωστά, όπως αθλητές, καλλιτέχνες κ.ά. Σκέψου πώς θα έρθεις σε επαφή μαζί τους και πώς θα ζητήσεις τη συμπαράστασή τους.

Βήμα 7: Διαθέτεις ποικιλία εργαλείων;

Καλό είναι να χρησιμοποιείς ποικιλία μέσων: να δημιουργήσεις αφίσες και φυλλάδια ή βίντεο, να οργανώσεις συζητήσεις, να βρεις συμμάχους, να φροντίσεις για δημοσίευση στο blog ή στην ιστοσελίδα του σχολείου, να συνθέσεις τραγούδι κ.ά.

Αφίσα του 1ου Νηπιαγωγείου Γαργαλιάνων με θέμα τον εθελοντικό καθαρισμό ακτής.

Μια καμπάνια (εκστρατεία) συγκέντρωσης χρημάτων ή ειδών ανάγκης

Είναι μία από τις πιο δύσκολες δράσεις, καθώς δεν αρκεί να σε ακούσει κάποιος, αλλά πρέπει να φτάσει μέχρι το σημείο να βάλει το χέρι του στην τσέπη και να δώσει χρήματα ή είδη ανάγκης για έναν καλό σκοπό.

Βήμα 1: Ξέρεις ακριβώς τον σκοπό για τον οποίο μαζεύεις χρήματα ή είδη ανάγκης;

Για να σου δώσει κάποιος χρήματα, πρέπει να πειστεί ότι εσύ ξέρεις, και μάλιστα καλά, όλες τις πλευρές του θέματος για το οποίο μαζεύεις χρήματα ή αντικείμενα. Είσαι καλά ενημερωμένος; Έχεις υποστηρικτικό υλικό για το θέμα που διαπραγματεύεσαι;

Βήμα 2: Φανερά ή «κρύβεσαι»;

Βγαίνεις δυναμικά, αποφασιστικά και με «φωνή» για να ζητήσεις τα χρήματα ή τα είδη που χρειάζονται; Έχεις προσέξει τον τρόπο που μιλάς (ευγενικά και σοβαρά); Φροντίζεις να έχεις προσωπικές, πρόσωπο με πρόσωπο, επαφές; Έχεις απαντήσεις στις ερωτήσεις που μπορεί να σου κάνουν; Φρόντισε να κρατάς τα στοιχεία (αν θέλει) του δωρητή. (Βλ. Βήμα 6.)

Βήμα 3: Ποιος είναι ο στόχος σου;

Ζητάς πράγματα που μπορεί να γίνουν; Οι δωρητές δεν βλέπουν με καλό μάτι σχέδια και στόχους που δύσκολα μπορεί κάποιος να πετύχει. Αντιθέτως, προτιμούν να δώσουν για συγκεκριμένο στόχο, για κάτι που μπορούν να δουν το αποτέλεσμα του.

Βήμα 4: Βοήθεια;

Έχεις σκεφτεί αν και από ποιους φορείς θα ζητήσεις να βοηθήσουν στην προσπάθειά σου;

Βήμα 5: Προετοιμάστηκες καλά;

Είσαι αρκετά καλά προετοιμασμένος γι' αυτό το πρόγραμμα; Έχεις σκεφτεί όλα τα βήματα; Έχεις λίστα με όσα πιθανόν μπορεί να πάνε στραβά; Έχεις εναλλακτικό σχέδιο αν κάτι δεν πάει καλά;

Βήμα 6: Κρατάς επαφή;

Θυμάσαι να στέλνεις ευχαριστήρια γράμματα σε δωρητές αλλά και σε συνεργάτες; Τι άλλο μπορείς να σκεφτείς για να κρατάς ζωντανή την επικοινωνία και τη σχέση μαζί τους;

Βήμα 7: Διαφάνεια, εμπιστοσύνη;

Έχεις σκεφτεί τι θα κάνεις ώστε να υπάρχει διαφάνεια (όλοι να μπορούν να μάθουν πόσα χρήματα συγκεντρώθηκαν και πού δόθηκαν); Γνωρίζεις ότι η εμπιστοσύνη κλονίζεται πολύ εύκολα αν δεν είναι καθαρή και απολύτως σαφής η διαχείριση των χρημάτων και των αντικειμένων που συγκεντρώνεις. Θα πρέπει όποιος θέλει να μπορεί να μάθει πώς αξιοποιήθηκαν αυτά που έδωσε. Δημοσιοποιείς τις διαδικασίες στον πίνακα ανακοινώσεων ή στην ιστοσελίδα του σχολείου; Π.χ., πόσα χρήματα συγκεντρώθηκαν και σε ποιο φορέα δόθηκαν, για ποιο σκοπό.

ΠΑΙΖΟΥΜΕ ΜΟΙΡΑΖΟΜΑΣΤΕ ΠΡΟΣΦΕΡΟΥΜΕ

ΜΙΑ ΓΙΟΡΤΗ ΓΙΑ ΤΗΝ
ΑΛΛΗΛΕΓΓΥΗ

Πρωτοβουλία
μαθητών Γ' Δημοτικού
Δήμου Βριλησίων

Ελάτε να παίξουμε
ποδόσφαιρο και να
ενισχύσουμε το Κοινωνικό
Παντοπωλείο του Δήμου μας.

Κυριακή 5 Απριλίου, 10.30

Γήπεδο Αθλητικού Ομίλου Βριλησίων

Φιλικό αγώνες μεταξύ
παιδιών & μεταξύ γονιών!

Γήπεδο ΑΟΒ: Κισσάβου & Ολυμπιονικών 3-5

ΣΥΓΚΕΝΤΡΩΝΟΥΜΕ:

ελαιόλαδο, χαρτικά είδη, ατομική υγιεινή, καθαριστικά, κονσέρβες, δημητριακά
για παιδιά, πάνες μωρών, γάλα εβαπορέ, συσκευασμένα γλυκίσματα.

Αφίσα του 3ου Δημοτικού Σχολείου Βριλησίων (Αττική).

Ένα πρόγραμμα εθελοντικής εργασίας-αλληλεγγύης

Βήμα 1: Ξέρεις τι και γιατί;

Είτε πρόκειται για τον καθαρισμό μιας παραλίας, μια δεντροφύτευση ή βοήθεια σε έναν ηλικιωμένο, είναι σαφές για σένα τι ελπίζεις από μια τέτοια δράση και ποιος ωφελείται; Μπορείς να απαντήσεις γιατί αυτή η βοήθειά σου ήταν απαραίτητη;

Βήμα 2: Όλοι έχουν κάτι να δώσουν;

Ξέρεις τις ικανότητες και τις ιδιαίτερες γνώσεις των άλλων μελών της ομάδας σου; Σκέψου και συζήτησε μαζί τους σε ποιους μπορεί να είναι χρήσιμοι. Τι συμβαίνει αν ενώσετε τις δυνάμεις σας;

Βήμα 3: Ποιος κάνει κάτι παρόμοιο;

Έψαξες στην περιοχή σου μήπως υπάρχει κάποιος φορέας που ήδη εφαρμόζει ένα πρόγραμμα παρόμοιο με την ιδέα σου; Σκέφτηκες μήπως είναι προτιμότερο να προσφέρεις εκεί;

Βήμα 4: Πόσο χρόνο έχεις για εθελοντισμό;

Ξέρεις ότι όσο περισσότερο χρόνο αφιερώνεις σε ένα πρόγραμμα τόσο μεγαλύτερη είναι η ικανοποίησή σου; Όμως πόσο χρόνο μπορείς πραγματικά να αφιερώσεις σε αυτό το πρόγραμμα; Θα πρέπει να δεσμευτείς για τον χρόνο που θα αφιερώσεις, γι' αυτό σκέψου το καλά.

Βήμα 5: Χρησιμοποιείς το διαδίκτυο;

Σκέφτηκες μήπως μπορείς να βρεις πληροφορίες, να υλοποιήσεις κάποιες επαφές, αλλά και δράσεις μέσω διαδικτύου; Πρόσχεχε, η περιήγησή σου και οι επαφές θα πρέπει να είναι ασφαλείς. Καλό είναι να συνεργαστείς σε αυτό με κάποιον ενήλικο.

Βήμα 6: Δέχεσαι χρήματα;

Έχεις σκεφτεί αν θα δεχτείς για τη δράση που αποφάσισες χρήματα από δωρητές ή χορηγούς; Αν ναι, πώς θα τα αξιοποιήσεις; Θα πρέπει εκ των προτέρων να το αποφασίσεις και να ενημερώσεις τους πιθανούς δωρητές.

Βήμα 7: Βάζεις κι άλλους στο παιχνίδι;

Σκέφτηκες ποιους άλλους μπορείς να έχεις σύμμαχους στην προσπάθειά σου; Μπορείς να απευθυνθείς στην οικογένειά σου, σε φίλους, σε μαθητές άλλων τάξεων κ.ά. Χρησιμοποιείς κάποιο τρόπο για να γίνει γνωστό το πρόγραμμα εθελοντικής εργασίας και να έχεις μεγαλύτερη βοήθεια και περισσότερους εθελοντές;

Τεύχος

3

Και μην ξεχνάς, η ανταμοιβή σου είναι η ικανοποίηση από τη συμμετοχή και το αποτέλεσμα της δράσης σου, οι καινούριες γνώσεις που αποκτάς, οι φιλίες που δημιουργείς με ανθρώπους που νοιάζονται όπως εσύ.

ΔΙΚΤΥΟ ΑΛΛΗΛΕΓΓΥΗΣ ΚΑΙΣΑΡΙΑΝΗΣ

2^ο ΑΝΤΑΛΛΑΚΤΙΚΟ ΠΑΖΑΡΙ

ΠΑΡΑΣΚΕΥΗ & ΣΑΒΒΑΤΟ 6 & 7 ΜΑΡΤΙΟΥ

10 ηρωί - 8 απόγευμα

ΕΚΘΕΣΙΑΚΟΣ ΧΩΡΟΣ ΔΗΜΟΥ ΚΑΙΣΑΡΙΑΝΗΣ

ΑΝΤΑΛΛΑΣΟΥΜΕ

ΒΙΒΛΙΑ ΜΕ ΤΑΛΑ ΕΒΑΠΟΡΕ

μια χειροναία
μια δύναμη!

Δικτύο Αλληλεγγύης Καισαριανής – 2ο Ανταλλακτικό Παζάρι
(Η αφίσα σχεδιάστηκε από τον κ. Παντελή Πεταλά).

Τι εννοούμε

Οι έννοιες εθελοντισμός, αλληλεγγύη, φιλανθρωπία, ενεργός πολίτης συνδέονται μεταξύ τους, έχουν κοινά στοιχεία, αλλά και διαφορές. Παρακάτω παρατίθενται συνοπτικά μερικά χαρακτηριστικά τους.

Εθελοντισμός

Ορισμός 1:

Ο εθελοντισμός γενικά αναφέρεται σε πράξεις που κάνουμε με τη θέλησή μας, με δική μας απόφαση, για κάποιο κοινωφελή σκοπό, χωρίς κάποιο υλικό ή άλλο αντάλλαγμα. Προέρχεται από τη λέξη «εθέλω», που σημαίνει θέλω πολύ.

Ορισμός 2:

Η προσφορά έργου ή υπηρεσίας που αναλαμβάνει το άτομο μεμονωμένα ή σε μια ομάδα με αίσθημα ευθύνης και ελεύθερη βούληση, χωρίς να περιμένει ή να απαιτεί ανταμοιβή σε χρήμα ή άλλου είδους αντάλλαγμα, με σκοπό τη βοήθεια προς τον συνάνθρωπο και την κοινωνία ευρύτερα.

Ο εθελοντισμός σε κάθε του μορφή είναι στάση ζωής.

Ποιες δράσεις μπορεί να χαρακτηρίζονται εθελοντικές;

- Ο εθελοντισμός είναι πολύ ευρεία έννοια. Μπορεί να συμπεριλαμβάνει δράσεις σταθερές και επαναλαμβανόμενες που πραγματοποιεί ο εθελοντής.
 - α) Στο πλαίσιο κάποιου οργανωμένου προγράμματος, π.χ., πρόγραμμα για την προστασία της θαλάσσιας χελώνας. Τα προγράμματα αυτά υλοποιούνται συνήθως από οργανώσεις ή δήμους. Π.χ., από τον Σύλλογο για την Προστασία της Θαλάσσιας Χελώνας «Αρχέλων». Τότε συνήθως καλείται επίσημος εθελοντισμός.
 - β) Δράσεις και πράξεις προσωπικές, πρόσκαιρες και μοναδικές, π.χ., βοήθεια σε έναν ηλικιωμένο, συμμετοχή στον καθαρισμό μιας παραλίας, εθελοντική αιμοδοσία. Τότε ονομάζεται ανεπίσημος εθελοντισμός.
- Τα προγράμματα εθελοντισμού μπορεί να έχουν σχέση με την προστασία του περιβάλλοντος, τον αθλητισμό, την υποστήριξη ανθρώπων που αντιμετωπίζουν δυσκολίες, την υγεία, την προστασία των ζώων, τον πολιτισμό κ.ά. Σημαντικές πρωτοβουλίες-μορφές εθελοντισμού έχουν αναπτυχθεί από τις τοπικές κοινωνίες σε τομείς όπως:
 - α) οι έκτακτες καταστάσεις (θεομηνίες, φυσικές καταστροφές, σεισμοί κ.ά.),
 - β) η προστασία του περιβάλλοντος (πυρκαγιές, δενδροφυτεύσεις, καθαρισμοί παραλιών κ.ά.), η βελτίωση δημόσιων χώρων (πάρκο, πλατεία, αυλή σχολείου, συντήρηση πλακόστρωτου μονοπατιού κ.ά.),
 - γ) η διατήρηση και η προστασία της πολιτιστικής κληρονομιάς (δημιουργία μουσείου, διδασκαλία παραδοσιακών επαγγελμάτων κ.ά.).

Ποιος μπορεί να είναι ο στόχος μιας εθελοντικής δράσης;

- Στόχος των εθελοντικών δράσεων είναι το συλλογικό όφελος: δράσεις δηλαδή που ωφελούν μια ομάδα ανθρώπων ή όλους τους ανθρώπους, έναν τόπο, το περιβάλλον.
- Στόχος είναι επίσης η παρέμβαση για την υποστήριξη ανθρώπων που το έχουν ανάγκη, για την αντιμετώπιση περιβαλλοντικών κρίσεων, φυσικών καταστροφών.
- Συχνά ο εθελοντισμός καλείται να δράσει σε περιπτώσεις που το κράτος δείχνει αδυναμία να παρέμβει.
- Μια εθελοντική δράση έχει στόχο όχι μόνο να ξεπεραστεί προσωρινά το πρόβλημα, αλλά, κατά περίπτωση, και την αντιμετώπιση των αιτιών του. Πώς;
 - α) Οι δομές υποστήριξης έχουν συνεχή λειτουργία, π.χ., ξενώνας για άστεγους, προστασία των περιοχών όπου γεννά η θαλάσσια κελώνα.
 - β) Σε εκείνους που αντιμετωπίζουν το πρόβλημα δίνονται οι τρόποι και εξασφαλίζονται οι συνθήκες για να το ξεπερνούν με τις δικές τους δυνάμεις. Π.χ., μαθήματα ελληνικών σε μετανάστες, εύρεση εργασίας σε άστεγους.

Ποιους αφορά ο εθελοντισμός;

Μπορεί να αφορά όλους, ανεξάρτητα από κοινωνικές και οικονομικές διακρίσεις: Όποιος το επιθυμεί μπορεί να γίνει εθελοντής, αλλά και να ωφεληθεί από κάποια εθελοντική δράση. Π.χ., να απολαύσει την παραλία που έχει καθαριστεί από μια εθελοντική ομάδα, τη σκιά ενός δέντρου που κάποιος εθελοντής φύτεψε, να πάρει μέρος δωρεάν σε κάποιο καλλιτεχνικό εργαστήριο που οργανώνει μια εθελοντική οργάνωση κ.ά.

Ποια είναι τα στοιχεία του εθελοντισμού;

- Ο εθελοντισμός σημαίνει συμμετοχή.
- Σημαίνει ενδιαφέρον για τους άλλους και τη βελτίωση της ζωής τους.
- Σημαίνει προσπάθεια για την εξασφάλιση βασικών αγαθών για όλους (υγεία, τροφή, στέγη, μόρφωση, υγιές περιβάλλον, ελευθερία, έκφραση κτλ.). Ενισχύει την κοινωνική αλληλεγγύη και την εμπιστοσύνη ανάμεσα στους ανθρώπους.
- Πρόκειται δηλαδή για ενεργό συμμετοχή των πολιτών στην προώθηση θεμελιωδών δικαιωμάτων.

Φιλανθρωπία

- Προέρχεται από τις λέξεις «φιλία» και «άνθρωπος». Η αρχική σημασία της λέξης είναι αγάπη προς τον άνθρωπο.
- Πρόκειται για πρωτοβουλίες ατόμων, συλλόγων ή ιδρυμάτων που έχουν ως στόχο τη βελτίωση της ποιότητας ζωής ανθρώπων ή κοινοτήτων, την ενίσχυση δεινοπαθούντων συνανθρώπων.
- Στη φιλανθρωπία η πράξη περιορίζεται στην προσφορά υλικών αγαθών (χρήματα, κτίρια, τρόφιμα κ.ά.). Για να χαρακτηριστεί μια πράξη ως φιλανθρωπία, σημασία έχει η προσφορά και όχι το μέγεθός της: μπορεί κάποιος να δώσει 1 ευρώ ή 1.000.000 ευρώ, μια πολυκατοικία ή ένα κιλό μακαρόνια. Οι πράξεις φιλανθρωπίας συχνά παρακινούνται από οίκτο. Η σχέση ανάμεσα σε αυτόν που δίνει και σε αυτόν που παίρνει δεν είναι ισότιμη.
- Στόχος είναι η ανακούφιση των ανθρώπων που βρίσκονται σε δύσκολη κατάσταση. Όμως συνήθως δεν υπάρχει άμεση και μονιμότερη σχέση συμπαράστασης και αλληλεγγύης εκείνου που κάνει τη φιλανθρωπία με τους ανθρώπους που ωφελούνται από αυτή.

Αλληλεγγύη

- Η έννοια της αλληλεγγύης συνδέεται με τη συμπαράσταση και την αλληλοβοήθεια. Μια δράση αλληλεγγύης ξεκινά από τη σκέψη ότι τα προβλήματα που αντιμετωπίζει μια ομάδα ανθρώπων είναι προβλήματα όλης της κοινωνίας, ότι όλοι οι άνθρωποι είναι ισότιμοι και έχουν δικαίωμα στη ζωή. Στόχος των πράξεων αλληλεγγύης είναι η διεκδίκηση μιας πιο δίκαιης κοινωνίας.
- Κύριο χαρακτηριστικό της αλληλεγγύης είναι η αλληλο-συνεισφορά, η προσφορά δηλαδή του ενός στον άλλο. Η αλληλο-συνεισφορά διαφοροποιεί την αλληλεγγύη από τον εθελοντισμό και τη φιλανθρωπία. Για παράδειγμα, η ομάδα εκπαιδευτικών «Πίσω Θρανία» πρόσφερε δωρεάν μαθήματα ελληνικών σε μετανάστες, ώστε να μπορούν να συνεννοούνται καλύτερα, να διαβάζουν τις επιγραφές στον δρόμο, να βρίσκουν ευκολότερα δουλειά κτλ. Οι μαθητές με τη σειρά τους αφηγήθηκαν παραμύθια από τις χώρες τους. Μαγείρεψαν φαγητά από τις χώρες τους και ετοίμασαν τραπέζι για τους δασκάλους τους.
- Το τελευταίο χρονικό διάστημα της οικονομικής κρίσης, που το κράτος δυσκολεύεται να ανταποκριθεί στις ανάγκες των ανθρώπων οι οποίοι δοκιμάζονται από την κρίση, έχουν εμφανιστεί νέες μορφές εθελοντισμού με τοπική δράση, όπως τα δίκτυα ανταλλαγής υπηρεσιών-τράπεζες χρόνου, τα κοινωνικά παντοπωλεία, τα κοινωνικά φροντιστήρια, τα κοινωνικά ιατρεία. Οι μορφές αυτές έχουν τον χαρακτήρα αλληλεγγύης.

Ακτιβισμός

- Ο ακτιβισμός είναι δράση που έχει στόχο να πιέσει την εξουσία (τον δήμο, κάποιο υπουργείο κτλ.) να πάρει μέτρα για να αλλάξει ή να βελτιώσει καταστάσεις που βλάπτουν την ποιότητα ζωής των ανθρώπων.
- Πολλές φορές οι πολίτες παίρνουν οι ίδιοι πρωτοβουλία να βελτιώσουν την κατάσταση. Για παράδειγμα, στην Πάτρα μια ομάδα πολιτών, οι Patriniastas, καθάρισαν μια πλατεία της Πάτρας, έκαναν επισκευές, έβαψαν τα παιχνίδια της παιδικής χαράς και τα παγκάκια, καθάρισαν και ξεχορτάρισαν τα παρτέρια.

Ενεργός πολιτειότητα – Ενεργός πολίτης

- Ενεργός πολίτης είναι εκείνος ο οποίος ενημερώνεται και ενδιαφέρεται για όσα συμβαίνουν στη γειτονιά του, στην πόλη του, στη χώρα του και στον κόσμο και συμμετέχει, ανάλογα με τις δυνατότητές του, στην επίλυση τόσο των τοπικών όσο και των παγκόσμιων προβλημάτων. (Ο ορισμός προέρχεται από το βιβλίο της Κοινωνικής και Πολιτικής Αγωγής της Ε΄ τάξης Δημοτικού, Ενότητα Δ΄, Κεφάλαιο 3.)
- Η πολιτειότητα είναι η ιδιότητα του να είναι κανείς πολίτης.

Ομοιότητες και διαφορές των εννοιών

- Ο εθελοντισμός έχει κοινά στοιχεία με τη φιλανθρωπία: αναφέρονται και οι δύο έννοιες στη βοήθεια στον συνάνθρωπο. Και στις δύο περιπτώσεις οι πράξεις γίνονται με την πρωτοβουλία και τη θέληση του ατόμου, χωρίς αμοιβή ή άλλο οικονομικό όφελος. Και στις δύο περιπτώσεις οι πράξεις θεωρούνται χρήσιμες για το «γενικό καλό».
- Οι πράξεις φιλανθρωπίας απευθύνονται σε ανθρώπους. Ο εθελοντισμός μπορεί να έχει αντικείμενο όχι μόνο την προσφορά σε ανθρώπους, αλλά και το περιβάλλον, τα ζώα, τον πολιτισμό.
- Στον εθελοντισμό ο εθελοντής παρέχει μια εργασία για μικρότερο ή μεγαλύτερο διάστημα με δική του απόφαση και δέσμευση γι' αυτή την παροχή. Επιπλέον, η παροχή δεν είναι μόνο υλική (δηλαδή το έργο που προσφέρει) αλλά και κοινωνική: ο εθελοντισμός ενισχύει την αλληλεγγύη και την εμπιστοσύνη ανάμεσα στους ανθρώπους. Η πράξη της φιλανθρωπίας περιορίζεται στη στιγμή που ο φιλάνθρωπος δίνει την παροχή (χρήματα ή άλλα αντικείμενα) σε αυτόν που ωφελείται.
- Τόσο ο εθελοντισμός όσο και η φιλανθρωπία έχουν ως στόχο την ανακούφιση κάποιου προβλήματος. Όμως ο εθελοντισμός έχει έναν παραπάνω στόχο: τη βελτίωση ή την αλλαγή των συνθηκών που προκαλούν το πρόβλημα, την καταπολέμηση των αιτιών του.
- Σημαντική διαφορά ανάμεσα στη φιλανθρωπία και στον εθελοντισμό ή στην αλληλεγγύη είναι η σχέση που έχει εκείνος που προσφέρει τη βοήθεια προς εκείνον που τη δέχεται. Οι πράξεις φιλανθρωπίας συχνά παρακινούνται από οίκτο και η σχέση ανάμεσα σε αυτόν που δίνει και σε αυτόν που παίρνει δεν είναι ισότιμη. Ο εθελοντής έρχεται σε άμεση επαφή με εκείνον που χρειάζεται βοήθεια και τον αντιμετωπίζει ως ισότιμο άτομο, που βρίσκεται σε δύσκολη κατάσταση. Αισθάνεται δηλαδή αλληλεγγύη.
- Όταν κάποιος έχει πολύ φαγητό και δίνει ένα μέρος σε έναν συνάνθρωπό του που πεινάει, επειδή τον λυπάται, τότε κάνει φιλανθρωπία. Όταν τον βοηθάει να βρει φαγητό ή να μάθει πώς να το εξασφαλίζει, τότε είναι πράξη αλληλεγγύης. Όταν και οι δύο πεινάνε και αποφασίζουν να βρουν μαζί τρόπο για να λύσουν το πρόβλημα, τότε και πάλι είναι αλληλεγγύη.
- Ο εθελοντισμός έχει συχνά ως αφετηρία του το αίσθημα αλληλεγγύης. Οι περισσότερες πράξεις αλληλεγγύης υλοποιούνται από εθελοντές.

Πότε οι πράξεις αυτές ξεφεύγουν από τον στόχο τους

Δεν θεωρείται φιλανθρωπία

- Όταν γίνεται με στόχο την προβολή και τη διαφήμιση του προσώπου ή του φορέα που την κάνει.
- Όταν γίνεται για να έχει αυτός που την ασκεί χαμηλότερη φορολόγηση ή άλλες διευκολύνσεις.

Δεν θεωρούνται εθελοντισμός

- Μια δράση για την οποία το άτομο περιμένει ή του υποσχέθηκαν ανταμοιβή. Π.χ., του υποσχέθηκαν ότι στο μέλλον θα αμείβεται για εργασία που προσφέρει προς το παρόν χωρίς αμοιβή.
- Η χωρίς αμοιβή πρακτική εξάσκηση που είναι αναγκαία για το πτυχίο ή την επαγγελματική ειδικότητα.
- Η εθελοντική συμμετοχή σε δραστηριότητες που γίνονται αποκλειστικά για προσωπικό όφελος και προσωπικά ενδιαφέροντα, π.χ., η συμμετοχή σε μια χορωδία, σε μια αθλητική ομάδα, η ασχολία με ένα χόμπι.
- Η συμμετοχή σε πολιτικά κόμματα.
- Η προσφορά μιας υπηρεσίας χωρίς αμοιβή, όταν επιβάλλεται αναγκαστικά, π.χ., όταν γίνεται δενδροφύτευση από στρατιώτες.
- Η συμμετοχή σε δραστηριότητες εμπορικού-κερδοσκοπικού χαρακτήρα, π.χ., η συμμετοχή σε διαφημιστικό σποτ χωρίς αμοιβή.
- Η εκμετάλλευση της διάθεσης κάποιου για κοινωνική προσφορά με σκοπό το κέρδος, π.χ., η απασχόληση κάποιου χωρίς αμοιβή σε ιατρείο ενώ ο γιατρός πληρώνεται για τις υπηρεσίες του. Σε κάποιες περιπτώσεις οι εθελοντές χρησιμοποιούνται ως δωρεάν εργατικά χέρια για θέσεις όπου οι υπηρεσίες θα έπρεπε να πληρώνονται (απλήρωτη εργασία).
- Η εθελοντική απασχόληση σε δουλειές του σπιτιού ή της οικογένειας.

Τομείς εθελοντισμού και αλληλεγγύης

- Προστασία των ανθρώπινων δικαιωμάτων
- Κοινωνική αλληλεγγύη (μετανάστες, πρόσφυγες, άνθρωποι που ζουν σε κατάσταση φτώχειας, θύματα οικογενειακής ή άλλης βίας κ.ά.)
- Προστασία ευπαθών κοινωνικά ομάδων (κοινωνική φροντίδα και κοινωνικές υπηρεσίες)
- Καταπολέμηση της φτώχειας
- Προστασία του περιβάλλοντος ή προστασία απειλούμενων ειδών
- Προστασία πολιτιστικής κληρονομιάς
- Πολιτιστικές εκδηλώσεις
- Αθλητισμός
- Δράσεις για παιδιά-ηλικιωμένους
- Υγεία-Πρόνοια
- Προβλήματα τοπικών κοινωνιών
- Αντιμετώπιση φυσικών καταστροφών
- Ανθρωπιστική βοήθεια στο εξωτερικό και άλλοι τομείς

Παραδείγματα δομών αλληλεγγύης

- Κοινωνικά παντοπωλεία
- Κοινωνικά ιατρεία
- Κοινωνικά φαρμακεία
- Συλλογική κουζίνα
- Τράπεζα χρόνου
- Κοινωνικά φροντιστήρια και ωδεία
- Φαγητό στα σχολεία
- Ανταλλακτικά-χαριστικά παζάρια
- Νομική στήριξη
- Τράπεζες και ανταλλακτήρια σπόρων για παραγωγή τροφίμων
- Υποδοχής και στέγαση για άστεγους, ψυχικά πάσχοντες κ.ά.

ΝΟΙΑΖΟΜΑΙ ΚΑΙ ΔΡΩ
ΕΘΕΛΟΝΤΙΣΜΟΣ – ΑΛΛΗΛΕΓΓΥΗ – ΕΝΕΡΓΟΣ ΠΟΛΙΤΗΣ

Τεύχος 1: Οδηγός για τον εκπαιδευτικό
Τεύχος 2: Δραστηριότητες – Ασκήσεις – Τεχνικές για τον εκπαιδευτικό
Τεύχος 3: Βιβλίο για τον μαθητή

www.noiazomaikaidrw.gr

Ίδρυμα Λαμπράκη

